

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donalce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Stev. 3.

Krainburg, 10. januarja 1942.

Leto 2.

Japonski splošni napad na Malajo

Važno strateško mesto osvojeno - Resna zaskrbljenost v Londonu - Brezupni položaj Singapura

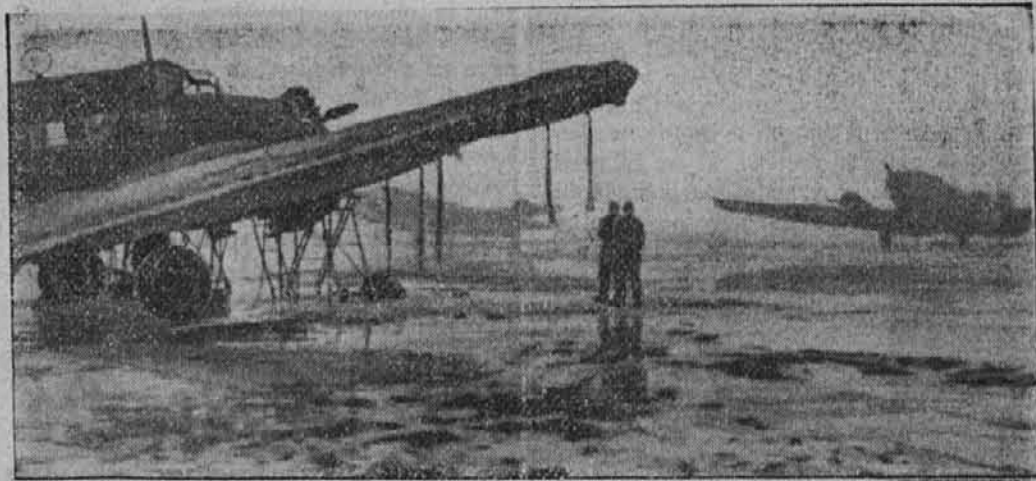
Tokio, 9. januarja. Po mogočnem sunku v soteske na meji med malajskima sultanatom Selangorom in Perakom so japonske bojne sile v sredo zjutraj otvorile splošno ofenzivo, kakor to povedo frontna poročila, ki so v sredo zvečer došla v Tokio.

Sovražniki so uporabili džunglo in visoke gorske postojanke kot nove ovire, da bi zažrali japonski pohod. V sredo dopoldne so japonske udarne čete že zavzele neko važno natančneje označeno mesto v selangorski provinci. Kakor pravi poročilo iz fronte, je bilo to mesto po Britancih močno utrjeno in največjega strateškega pomena za obrambo neke določene postojanke. Ko je ta postojanka padla, se nahajajo Japonci že

v nadaljnjem pohodu proti jugu skozi gričevje. Ni še znano, ali gre pri tem neimenovanem mestu že za Kuala Lumpur.

„Strašno ogrožanje“

Stockholm, 9. januarja. Londonski vojaški opazovalci glasom nekega v »Dagens Nyheter« objavljene United Press poročila iz Londona priznavajo, da pomeni nagli pohod Japoncev proti Malaji strašno ogrožanje zaveznikov v celotnem prostoru vzhodne Azije. Napredovanje Japoncev na progi 600 kilometrov v 28 dneh označujejo glede na brezvodna tla v džungli kot fantastično. V smeri proti Singapuru so Japonci že tako daleč napredovali, da ni več mogoče izkoristiti skupne kapacitete mornariškega oporišča.

Grozno vreme na nekem letališču na vzhodu
Gosta megla je legla na kraj in onemogočila strojem ter posadkam vsako delo.
K.-Aufnahme: Kriegsbericht, Trapp, Z.)

Singapur izpraznujejo

Mesto čavete zasedeno brez boja - Zadnji odločilni boji na Luzonu

Stockholm, 9. januarja. Po britanskih poročilih iz Singapura je ta evakuacija v polnem teku. Obsega tudi najvažnejše vojaške urade in arhive. Ker se je bati japonskega izkrcanja na Sumatri, ne bodo evakuirancev poslali tja, dasi so to prvotno nameravali, ampak takoj na Javo.

Pod pritiskom japonskih napadov se je zrušila britanska fronta na malajskem polotoku, ki je potekala južno od Kuantana na vzhodni obali do južno Ipoha na zapadni obali. Britanske čete bežijo v divjem neredu proti jugu Jahore. Letališče pri Kuantanu, ki leži šest kilometrov od istoimenskega mesta, je 3. januarja padlo v japonske roke. S tem so Angleži izgubili svojo zadnjo močno obrambno postojanko pred Singapurom.

Zastopnik »Daily Telegrapha« v Singapuru piše, da pomeni zasedba Kuala Selangora, da je Kuala Lumpur sedaj izpostavljen napadu od dveh strani. Razen tega pa je vzdolž reke Bernam mogoč napad za hrbtom britanskih čet.

Mrki izgledi za Filippine se odražajo iz pesimističnega radioporočila angleške poročevalne službe. Priznavajo, da so se morale ameriške čete na Filipinah umakniti nazaj v močvirje.

Kakor javlja »Isahi Shinbun« v sredo iz Manile je bilo oporišče azijskega brodovja USA, Cavite, v manilskem zalivu dne 2. januarja zvečer zasedeno po Japoncih brez boja.

Poročilih, ki so dospela v Tokio od filipinskega otoka Luzona, so se na polotoku Luzonu odigrali zadnji odločilni boji. Japonsko zračno brodovje je neprestano napadalo vojaške naprave v Balangi in Rinaju na vzhodni obali polotoka.

Japonske čete, ki so dne 16. decembra izkrcane na britanskem Borneu, so glasom poročila cesarskega glavnega stana trenutno zaposlene s tem, da zavarujejo vse izvire olja na ozemlju Miri Lugonk in Seraa in jih spravijo v obrat. Po uspešnem izkrcanju v Kuvingu so prignali 200 ujetnikov in vplenili več tankov, 50 tovornih avtomobilov in drug vojni material.

Japonski plen v Hongkongu

Tokio, 9. januarja. Cesarski glavni stan je, kakor poroča Domej, objavil, da so japonske čete med operacijami pri Hongkongu prignale 13.864 ujetnikov in prizadale sovražniku težke izgube med dru-

gim na padlih 2105 mož. Kot japonske izgube navajajo 752 padlih in 1800 ranjenih, med tem ko je bilo poškodovanih 81 letal, 5 vojni ladij in 16 trgovskih ladij. Med boji je bilo 559 sovražnih letal ali razstreljenih ali razdejanih na tleh in sicer 416 lovcev in 143 bombnikov. 54 vojni ladij

Zopet krvave izgube sovjetov

Napadi iz zraka na nabrežje in ladijske cilje v luci Feodoziji

Iz Führerjevega glavnega stana, 9. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 8. januarja naznanilo:

V srednjem in severnem odseku vzhodne fronte je sovražnik tudi včeraj ob krvavih izgubah ponovil svoje napade. Na nekaterih mestih so boji še v teku.

Zračno brodovje je z uspehom napadlo nabrežje in ladijske cilje v luci Feodoziji. Na ostalih frontnih odsekih je nadaljevalo uspešno borbo proti napadajočim sovjetom in bombardiralo sovražnikove zveze v zaledju.

Pred škotsko obalo so bojna letala po-

Christl Cranz,

svetovna prvakinja, je prišla v neko berlinsko nabiralnico, da je tam fronti dala na razpolago svoje smuči.

(Atlantic, Zander-Multiplex-K.)

bilo potopljenih ali razdejanih, med temi dva rušilca, ena podmornica, devet topniških čolnov in 38 prevoznih ladij, med tem ko sta bila uplenjena dva torpedna čolna. Preko tega je bilo znova uplenjenih 81 oklopnice, oklopniških izvidniških vozov, 206 topov, 2000 tovornih avtomobilov in nad 5000 komadov strelnega orožja, med njimi strojnice. Angleži niso imeli časa, da bi uničili svoje zaloge vojnega materiala, ki je zato tudi padlo Japoncem v roke.

dnevi potopila neko trgovsko ladjo s 6000 brt. Neka druga ladja je bila vsled bombnega zadetka težko poškodovana.

V severni Afriki živahno sovražnikovo topniško streljanje ob prostoru pred Sollumom. Na drugih odsekih fronte ni bistvenega bojnega delovanja.

Napadi iz zraka na britanska letališča na otoku Malti so se uspešno nadaljevali.

V zgodnjih jutranjih urah 7. januarja je nekaj britanskih letal brez izbire metalo bombe na kraje v zapadni Nemčiji in v severnem nemškem obrežju; škode ni bilo.

Na Krimu izkrcane sile uničene

Iz Führerjevega glavnega stana, 9. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 7. januarja naznanilo:

Na Krimu smo z naglim poprijemom po žilavih borbah v hišah uničili sovražne sile, ki so se bile pod zaščito vojni ladij izkrcane v Jevpatoriji. Jugozapadno od Feodozije so romunske skupine razbile izkrcane male skupine sil. Nemška bojna letala in strmoglavci so izvršili uspešne napade na izkrcane sovjetske sile na Krimu in njihove ceste za dovoz novih pošiljatev preko Crnega morja.

Na srednjem in severnem odseku vzhodne fronte, kjer mraz popušča, so se tudi včeraj izjalovili številni sovražnikovi napadi. V prostoru severno od Charakova je bil s protinapadi odpravljen krajevni vdor nasprotnika v naše črte. Dva sovjetska bataljona sta bila pri tem ugonobljena.

Na angleški vzhodni obali je bila zaradi bombnega zadetka potopljena neka trgovska ladja s 4000 brt., in doseženi so bili tudi polni bombni zadetki na neki večji industrijski napravi.

V severni Afriki ni bistvenega bojnega delovanja. Nemška bojna letala so uspešno napadla britanska letališča v Mar-mariki in na otoku Malti.

Bojevita trdota

H. M. Krainburg, 9. januarja.

V zgodovini narodov je le malo generacij imelo priliko, da bi bili temeljito in trajno oblikovali svet. Ti redki primeri pa so vedno odločilni za blagor in gorje stoletij, ki jim sledijo. To je star nauk svetovne zgodovine.

Ako motrimo zgodovino britanske svetovne države, te največje gusarske države na zemlji, v zvezi s kapitalističnim pronicanjem ostalega sveta po severnih Amerikancih vidimo, da se pri praksi britanskega in severno ameriškega imperiaлизма pogreša vsako moralno oporo, ker ona ni nič drugega, nego politika zatiranja in izžemanja zaslužnih narodov. Pri tem je primeren nasproten združenih naporov Anglije in Zedinjenih držav, doseči na evropskem kontinentu obkroževalno fronto proti nacionalni socialistični Nemčiji, ki je z žilavo marljivostjo razbila svoje vezi, — politika gospodarskega zadavljenja proti našemu japonskemu zavezniku, ki je pričela nekako pred 100 leti z navadno »miroljubno«, v resnici pa že takrat z uporabo moči izsiljeno zahtevo po »odprtih vratih« v vzhodno Azijo. Ako iz obilice pojavov, — med njimi tvori v ostalem za bodočnost faktor za poostreitev napetosti tudi washingtonski manevar proti iberamerikanski družini narodov — iznamemo le oba žarišča evropskega in vzhodno azijskega obračunavanja, se na obeh frontah pokaže zgodovinsko dokazana nestrpljivost Velike Britanije kakor tudi Zedinjenih držav, ki nočeta pripoznati pravico do samoodločbe teh velikih prostorov in njihovih vodilni držav.

Zaostritev in postritev pohleptov po svetovnem gospodstvu, ki so vsi židovskega izvora, na vseh svetovnih frontah karakterizira sodobno politično situacijo kot ključ k svetovni zgodovinski obratu. Skoraj čudno dirne človeka, da je sedanji boj na evropskih tleh nastal iz vmešavanja Anglije in USA v čisto nemško vprašanje Danzinga in zapadne Pruske. Odporna sila Reicha pa se je med tem zmagovito obnesla proti vsem britanskim mečem na kopnem in po izločitvi vsakega ogrožanja je evropski kontinent zravel v pristno zvezo v ohrano in obrano. V tej zvezi ni več treba omenjati lojalnega stališča nemške urejačice države. Napram soigralcem v skupnem življenjskem prostoru, ki so ga zadostno pogosto hvaležno priznavali odgovorni državni prijateljskih narodov. Edino tako postane tudi razumljiv, vedno ožji zaplet življenjskih interesov vseh evropskih držav in radovoljna aktivna ude-

ležba njih aktivistov pri zadnjem odločilnem boju proti svetovni plutokraciji in svetovnemu bolševizmu. Kontingenti čet naših evropskih zaveznikov in skupine prostovoljcev številnih drugih prijateljskih narodov na vzhodni fronti so vidni izraz strjenosti evropske fronte proti vsakemu povratku v prostoru tujih razkrajalnih sil.

K temu položaju v Evropi, ki je bil že dalekosežno določen politično sliko preteklega leta, se je sedaj na pragu novega leta pridružila po plutokraciji povzročena razširitev vojne na vzhodno azijskem prostoru. Če tudi ta razvoj v nobenem oziru ni izniknil iz nas, ampak se je ravno tako kakor pri nas izcimil z volje našega japonskega pripadnika osi po življenju in samoohranbi, vendar lahko le ugodno vrednotimo njegov vpliv na skupno stvar Evrope in vzhodne Azije v svrhu obrambe pred plutokratskim ogrožanjem sveta. Ko je Roosevelt že pred meseci napovedal za leto 1943. svoj po ničemer opravičeni napad na Evropo, je s tem že od začetka pojasnjena nujnost sedanje svetovne vojske in hkrati tudi vprašanje, kdo jo je zakrivil. Svetohlinska igra, ki sta jo ravnokar o božiču doigrala oba vojna nadhujška Churchill in Roosevelt, je le slab in le malo tolažilni naliv onih glasnih pretenj, ki so ga pred pričetkom bojev v vzhodni Aziji smatrali za primeren bluf v svrhu povečanja lastne bojažljivosti. Vsekakor je istina, da je špekulante iz City kakor tudi one iz Wallstreet nenadoma in neprijetno dirnila nujna potreba, da morajo vpreči lastne moči, in ne več tuje pomožne narode, da branijo njih imperialistične postojanke moči v dveh velikih prostorih, ki jih sami ne morejo več držati.

Razsulo tega plutokratskega sveta je potemtakem neizbežno, pa najsi so udeleženci tudi še nekaj časa v stanu, da z veliko gesto drug drugemu predokazujejo vojna sredstva in oboroževalne zmoglosti, katerih pa vsakemu izmed njih nujno primanjkuje: pohojeno blato se razširi, ne postane pa močno! Ako pa naj propade trdnost, ki je svoje roke polpa skozi stoletja vilo okrog cele zemeljske oble, ne more to biti delo nekaj naglih sijajnih zmag, ampak le uspeh žilave borbe, iz katere mora zrasti nov red. Tako stojimo popolnoma se zavedajoč junaškega vojaštva, ki označuje dosedanj uspeh naše oborožene sile in vseh prijateljskih čet, da bodočnost pred dolžnostjo, da postanemo tudi v domovini še bolj bojevit, trši in brez kompromisa — da, pri čemer ne poslužimo Führerjeve besede: še bolj fanatični nacionalni socialisti in z železno disciplino ter nenadrljivo požrtvovalnostjo dokažemo našo pravico do našega osebnega deleža na svojočasni veličini in svetovni veljavi naše države.

Zagreb. Pred kratkim je bil odprt direktni železniški promet med Zagrebom in Budimpešto preko obmejne postaje Gyeke-

PEVKINJA

NOVELA · SPISAL WILHEM HAUFF

1.

»Čuden dogodek je to,« je rekel komercijski svetnik Bolnau k svojemu znanu, ki ga je srečal na široki ulici v B., »le recite tudi Vi, da živimo v hudih časih.«

»Onale zgodba na severu kaj ne?« je odvrnil znanec. »Kakšna trgovska poročila pa imate, gospod komercijski svetnik? Ali Vam je minister zunanjih poslov kot star prijatelj povedal kaj natančnejšega?«

»Ah, nehajte mi s politiko in državnimi papirji! Zastran mene naj se zgodi kar koli. Ne, ne, v mislih mi je zadeva s Fiamettijevo.«

»S pevkino? Kako? Mar so jo še enkrat angažirali? Saj so vendar pravili, da se je kapelnik sprl z njo —«

»Toda za božjo voljo!« je zaklical komercijski svetnik in začuden obstal, »v kakšnih beznicah se potepate, da ne veste, kaj se dogaja v našem mestu? Torej v resnici ne veste, kaj se je pripetilo Fiamettijevi?«

»Moja častna beseda, niti malo ne! Kaj je vendar z njo?«

»No, nič drugega, kakor da je bila danes ponoči smrtno zabodena.«

Komercijalnega svetnika so njegovi znanci imeli za šaljivca, ki je na svojih dopoldanskih sprehajalnih od enajste do poldne v široki ulici rad ustavljal ljudi in jim kar brez priprave kaj natvezel. Zato znanca ni posebno dirnila ta grozna novica; odgovoril je: »Danes pač ne veste kaj drugega,

Taki so Angleži

Neopravičeno vmešavanje v špansko prekomorsko trgovino

Madrid, 9. januarja. Angleži nočejo španskim trgovskim ladjam dati dovoljenja, da odplujejo (takozvani Navicerts), ako je natovorjeno blago zavarovano pri španskih družbah, ki so vnešene v angleško črno listo. Hkrati proglasijo blago kot tiho-tapsko, pri čemer se nič ne ozirajo nato, da se blago prevaža iz nevtralne države v drugo v svrhu uporabe poindustriji dotične nevtralne države ali za prehrano prebivalstva. Razen tega zahtevajo britanski konzulati podatke, pi pomenijo nečuvne posege v pravice države in popolno kontrolo in zadržanje njene prekomorske trgovine.

Nelzčrpn pomočni viri USA

Madrid, 9. januarja. V Zedinjenih državah že občutijo posledice po Rooseveltu »priporjene« vojne, in sicer dosti hitreje, nego so si to hujšakaši v USA kdaj mogli misliti. Posebno neprijeten je izpad znatnih polj za surovine gumijske na Manili. Kakor javlja severno ameriška radiopostaja Schenectady, se prodaja gumi za takojšnjo dobavo le še za prometna sredstva in za kmetijske traktorje. Črtali so pa popolnoma onih 25% kavčuka, ki so ga USA doslej potrebovala za igrače, plašče itd. Novi avtomobili se dodeljujejo le še v

poedinih primerih. Tudi uporabo papirja so že morali omejiti.

Zopet težke sovjeske izgube na vzhodu

Iz Führerjevega glavnega stana, 9. januarja. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 6. januarja naznanilo:

Boji na srednjem odseku vzhodne fronte še trajajo. Naše čete so prizadale sovražniku z obrambnim ognjem in protinapadi povsod težke izgube. V okviru iz zraka vodenih borb se je s smelo izvedenimi globokimi napadi posebno odlikovala neka skupina hrvaških letalcev. Skupine bojnih in lovskih letalcev so uspešno napadle pri Feodosiji izkrcane sovjetske sile in ladijske cilje pred Jevpatorijo. En brzi čoln je bil potopljen, tri prevozne ladje pa poškodovane.

Pri otokih Färöer in na angleški zapadni obali ste bili z bombnimi zadetki poškodovani dve sovražni trgovski ladji.

V severni Afriki živahno izvidno in topniško delovanje v prostoru pri Sollumu in pri Agedabiji. Učinkoviti napadi iz zraka so bili naperjeni proti britanskim postojankam in proti cestam za dovoz novih pošiljatev.

Na otoku Malti so bila bombardirana britanska letališča.

Zveza Avstralije z USA na vidiku

Pogajanja brez vrednosti angleške vlade — Raznomiselnosti med Angleško in USA

Vigo, 9. januarja. Zvedelo se je sedaj v Washingtonu, da bo v najkrajšem času sklenjena vojaška zveza med Zedinjenimi državami in Avstralijo. Zedinjene države se obvezujejo v tej pogodbi, da prevzamejo vojaško zaščito Avstralije. Avstralska vlada na svoji strani pa privoli, da se na avstralskem kontinentu in pridruženih avstralskih otokih ustanovijo severno ameriške garnizije kakor tudi oporišča za mornariško in zračno brodogradnjo.

Mornariško bazo Port Darwin odstopajo s takojšnjo veljavo mornarici USA. Pravijo, da so se vršila ustrezna pogajanja med Canbarro in Washingtonom že dalje časa in brez vednosti britanske vlade. Churchill je zvedel o tem še le, ko je bil dospel v Zedinjene države, in je bil tako postavljen pred izvršeno dejstvo. Prva posledica te pogodbe je, da je morala britanska vlada privoliti, da ostane Avstralija izven Wavellovega poveljstvenega področja.

V washingtonskih diplomatskih krogih pripisujejo vojaški zvezi največji pomen. Povdarjajo, da so Avstralija s tem praktično izločena iz britanske državne zveze in da postane sedaj 49. severno ameri-

ška država. Avstralski vladi je bil baje poziv na Zedinjene države edino sredstvo za obrambo dominiona, potem ko so večino njenih vojnih sil žrtvovali že Angleži v Sredozemskem morju.

Izjave znamenitih strateških izvedencev na obeh straneh dajejo zanimiv vpogled v raznoličnosti mnenj, ki postojajo med Anglijo in Zedinjenimi državami o tem, ali je potrebno preložiti težišče zavezniških obrambnih ukrepov v Atlantik ali Pacifik. Znani ameriški mornariški zvedenec admiral Steerling razlaga v neki študiji o pomorskem vojnem položaju, da se imajo Anglija in USA danes odločiti, ali hočejo braniti Atlantik ali Tihi ocean. Prednost bi po njegovem mnenju bilo dati obrambi Atlantika, tudi če bi to imelo za posledico katastrofo iz izgubo Singapura, Filipin, nizozemske Indije in mogoče še Alaske. Merodajni angleški krogi pa temu nasproti zastopajo stališče, da bi katastrofalni poraz zaveznikov na Pacifiku z gotovostjo tudi povzročil zlom sovjetske Rusije in da bi bil vsled tega za vojno odločilnejši od morebitnega poraza zaveznikov na Atlantiku. Ako pride Singapore v japonske roke, bi to pomenilo izgubo bo-

gatih virov surovin v nizozemski Indiji in s tem oslabljenje oboroževalne proizvodnje zaveznikov v vseh delih sveta. Zavezniki ne razpolagajo z napravami za izdelovanje sintetičnega kavčuka v taki meri, kakor si jih je ustvarila Nemčija.

17 komadov zimskih reči na osebo

Belgrad, 9. januarja. Nemci iz Reicha v Belgradu so se tudi z velikim navdušenjem odzvali pozivu Führerja, da darujejo volnene in zimske reči za naše vojake na vzhodni fronti. V nekaj dneh se je nabralo ne manj kakor 13.000 komadov zimskih reči. Po začasnem izidu nabiranja je bilo do 4. januarja oddanih med drugim okroglo 2.800 parov toplih nogavic, 780 volnenih telovnikov in puloverjev, 100 kožušnih telovnikov, 1170 volnenih šalov, 350 rokavic s krzneno ali flanelasto podlogo, nad 400 garnitur spodnjega perila in 40 parov smuč, ki čemur pridejo še varovalci ušes, volnene odeje in predelani kožuhi v velikem številu. Razmeroma majhna belgrajska Ortgroupe NSDAP je tako žrtvovala na zimskih stvarih ne manj kakor 17 komadov na osebo in s tem v pravem pomenu besede zadostila Führerjevemu apelu.

Kazenska obravnava v Rimu je zopet preložena

Vichy, 9. januarja. Tik pred pričetkom velike razprave proti vojnim zločincem pred najvišjim francoskim sodiščem v Rimu se je pojavila nova težkoča. Predsednik najvišjega sodišča Lagarde je odstopil, češ da ne mogel voditi dolge in težke razprave. Vlada je na njegovo mesto imenovala vrhovnega državnega pravdnika Caoua, kojega mesto prevzame Lagarde. Justično ministrstvo oznanja, da bo izprememba v predsedništvu zavlekla pričetek razprave najdalje za en mesec. Pomniti je treba pri tem, da so bili pristojni vladni krogi, pričetek razprave, ki se že poldrugo leto vedno znova prelaga brez prepričevalnih razlogov, napovedali z absolutno gotovostjo za 15. januarja. Skeptiki sedaj sploh nočejo več verjeti, da bo ta obravnava prišla pred koncem vojske.

Grof Ciano odpotoval v Budimpešto

Budimpešta, 9. januarja. Kakor poročajo iz Budimpešte bo 15. januarja italijanski zunanji minister grof Ciano na povabilo ogrske vlade prišel za več dni na obisk.

Berlin. Na progri D vlaka Paris-Dijon so dne 5. januarja našli mrtvo truplo kabineta šefa francoskega ministrstva Parignaux. Komaj četrt ure pozneje je angleški radio razširjal vest, da je bil umorjen francoski notranji minister Pucheu. Oba ta data sta otipljivo v najbolj pomembni zvezi.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerel Kärnten, GmbH, Klagenfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Dr. Otto Schedl. — Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

kaj ne, Bolneu? Z vašimi šegavimi domisliki ste že menda kar pri kraju, ko me hočete potegniti s tako debelo. Ako me še kdaj ustavite v široki ulici, izvolite si izmisliti kaj pametnejšega, da ne bom prisiljen napraviti ovinek, kadar se iz pisarne vračam domov.«

»Ze zopet mi ne verjame!« je vzklilnil šetalec. »Le glejte ga, že zopet mi tega ne verjame! Ako bi bil rekel, da so zabodli maroškega cestarja, bi bili Vi hvaležno sprejeli to novico in jo raznašali, ker so se tam že dogodile take reči. Kadar pa tukaj v B. smrtno zabodejo kakšno pevkino, noče tega nihče verjeti dotlej, dokler ne vidi pogrebne spreveda. Toda, prijateljček, tokrat je to gola resnica, tako mi poštenja!«

»Clovek! Pomislite vendar, kaj govorite!« je prepačen vzklilnil prijatelj. »Pevkinja zabodena? Mrtva, pravite? Fiamettijevo da smrti zabodena?«

»Mrtva še pred eno uro ni bila, pač pa v zadnjih dneh, toliko je gotovo.«

»Ampak govorite že vendar, za božjo voljo! Kako so mogli pevkino smrtno zabosti? Za kaj je potem slavna policija tu? Kako se je pa to vršilo? Smrtno zabodena!«

»Ne kričite vendar na vse grlo,« je pomirjeval Boldau; »ljudje že pri vseh oknih iztežajo svoje glave, da bi videli, kaj pomeni ta šunder na cesti. Saj lahko javkate tišje, kolikor hočete. Kako se je vršilo? Vidite, v tem je ravno ta stvar; doslej tega ne ve nihče. Včeraj ponoči je bilo lepo dete še na reduti, tako ljubezno, tako očarljivo kakor vedno, in danes ponoči ob dvanaesti uri so poslali po zdravstvenega svet-

nika, ki je bil že v postelji, češ da signora Fiametti umira, ker ima ubodnino v srcu. Vse mesto že govori o tem, seveda same prazne kvante. Pač pa so pri tej stvari usodne okoliščine da ni moči priti na čisto; tako na pr. razen zdravnika in ljudi, ki ji strežejo, ne sme nihče v hišo. Tudi na dvoru že vedo o tem, in izdano je bilo povelje, da straža ne sme korakati mimo njene hiše; cel bataljon se je moral izogniti v ovinku preko trga.«

»Lejte no! Toda ali tega v resnici še nihče ne ve, kako se je vršilo? Ali niso našli nobenih sledov?«

»Teško je preriti se skozi razne govorice do resnice. Fiamettijevo je, to se ji mora priznati, zelo spodobna oseba, o kateri se niti najmanj ne more govoriti kaj slabega. No, ampak takani so dandanes ljudje, posebno ženske; ako govoriš o poštenem življenju ubogega dekleta, skomizgnejo z ramama in hočejo vedeti marsikaj iz njegovega življenja! Iz njegovega prejšnjega življenja! Šele sedemnajst let je staro in že poldrugo leto tukaj! Kakšno prejšnje življenje bi to moglo biti?«

»Ne zadržujte se tako dolgo pri uvodu,« ga je prekinil znanec, »pridite že do predmeta samega! Ali res ne vedo, kdo jo je zabodel?«

»No, baš sem o tem govoril; baje jo je ob življenje pripravil nek zavržen, ljubosumen ljubimec. Čudne so pač okoliščine. Pravijo, da je na včerajšnji reduti precej dolgo na samem govorila z neko masko, ki je nihče ni poznal. Kmalu na to je odšla, in nekateri ljudje trdijo, da so videli isto masko stopiti k njej v voz. Naprej pa ne

ve nihče nič določenega; toda jaz bom kmalu zvedel kaj je na stvari.«

»Vem, Vi imate tako Vaše lastne kanale in gotovo imate tudi pri Fiamettijevi kakšnega podložnega duha. Nekateri ljudje pravijo o Vas, da ste mestna kronika.«

»Preveč časti, res preveč časti,« se je smejal komercijski svetnik, ki mu je to nekako godilo. »Tokrat pa nimam nobenega drugega ogleduha, kakor zdravstvenega svetnika samega. Morali ste že opaziti, da se čisto proti svoji navadi ne sprehajam po vsej ulici gor in dol, ampak da se vedno držim dela med Karlovo in Friderikovo cesto.«

»To sem pač zapazil; bil sem pa mnenja, da delate parado pred okni gospe državnega svetnika Barucha.«

»Pojdite, pojdite mi z Baruchovo! Ze pred tremi dnevi smo z njo prelomili. Moja žena teh odnosov ni rada videla, ker Baruchova tako visoko igra. Ne, zdravstveni svetnik pride vsakdan ob dvanaesti uri po široki ulici, ker se poda v grad, jaz pa stojim tukaj na preži, da ga takoj vzamem na muho, kadar pride izza vogla.«

»Tu ostanem pri Vas,« je rekel prijatelj, moram slišati podrobnosti o zgodbi Fiamettijeve. Kaj ne, Bolnau, da dovolite?«

»Dragi moj, ne dajte se čisto nič motiti,« je oni odgovoril, »vem, da je pri Vas kosilo ob dvanaestih, — da se Vam juha ne shladi! Povrh bi pa Lange pred Vami ne hotel z besedo na dan; pridite rajši po kosilo v kavarno, tam boste vse slišali. Sedaj se pa le urno odpravite! Tam že zavija okrog ogla.«

(Dalje prihodnj.)

Gospodarstvo

Nemško pravo o davku na poslovni promet

Prometni davek krošnjarjev in kmetovalcev ter gozdarjev

Od 1. januarja 1942. so v zasedenih ozemljih Kärntna in Krain na področju davka na poslovni promet nastopile sledeče izpremembe.

Krošnjarstvo

Podjetniki, ki razpečavajo blago, ne da ustanovili obrtno nastanitev, ali izven obrtne nastanitve od hiše do hiše ali na javnih poteh, cestah, trgih ali drugih javnih mestih (na pr. na zasebnem zemljišču, ki je javnosti dostopno), so dolžni voditi davčni zvezek. To so torej oni, kot krošnjarji označeni podjetniki, ki hodijo po svetu in pri tem vršijo dobave ali drugačne dejavnosti. Do 31. decembra 1941. leta so morali od svojega prometa plačevati davke v rednem postopku o predhodni prijavi.

Izdajo davčnega zvezka je treba predlagati pri onem finančnem uradu, v kojega okraju krošnjar izvršuje svojo obrt. Ako ni obratovališča in se obratuje iz prebivališča, je pristojen finančni urad prebivališča, kjer je pa obratovališče, finančni urad obratovališča in ako je več obratovališč, je pristojen oni finančni urad, v kojega okraju se nahaja poslovodstvo.

Finančni urad lahko stavi za izdajo davčnega zvezka pogoj predplačila, ki je praviloma tako odmerjeno, da ustreza davku za poslovni promet, katerega se je na dejati v enem koledarskem četrtletju. Posebne prilike pa se lahko upoštevajo tako, da se določi krajše ali daljše razdobje, ki pa vsekakor ne sme presegati enega koledarskega leta.

V davčni zvezek se mora vlepiti slika podjetnika, katero je treba predložiti ob vložitvi predloga; izvzeti so oni davčni obvezanci, ki so v posesti izkaza popotne obrti, opremljenega s fotografijo.

Ako svota prejetih odmen pred iztekom veljavnosti davčnega zvezka presega znesek, ki je bil kot predvideni promet podlaga za odmero predplačila, mora krošnjar davčni zvezek predložiti finančnemu uradu in plačati nadaljnje predplačilo. Ako pa prej, nego poteče veljavnost davčnega zvezka, v njem ni več prostora za nadaljnje vpise, izda finančni urad dopolnilni zvezek. V primerih izgube se mora predlagati izdajo nadomestnega zvezka.

Podjetnik, ki krošnjari, se ne bira v posesti redno izdanega davčnega zvezka, je kazniv po § 413 uredbe o državnih davcih. Ob izvrševanju obrti mora podjetnik davčni zvezek vedno imeti pri sebi in ga na zahtevo pokazati organom državne, finančne, policijske in železniške uprave.

Davčnega zvezka ni treba voditi in predplačila ni treba plačati podjetnikom:

1. ki prodajajo časnike in časopise;
2. ki se udeležujejo v smislu §§ 64 sl. državnega obrtnega reda sejmov v mejah

tržnega reda in prodajajo zgolj predmete iz njihove kmetijske ali gozdarske proizvodnje;

3. ki razpečavajo v krošnjarstvu v mejah občinskega okoliša njihovega obratovališča in vodijo knjige po trgovskih načelih ali zapise o prometu;

4. ki izven področja občine in svojega obratovališča krošnjarijo in vodijo knjige po trgovskih načelih;

5. ki so člani kakšnega združenja, določenega upravnim potom po državnem ministru za finance.

Te podjetnike pa zadenejo splošni predpisi o dolžnosti knjigovodstva in zapisovanja. Davčni obvezanci, navedeni pod 3 in 4 in njihovi nameščenci morajo ob izvrševanju obrti imeti s seboj pismeno potrdilo finančnega urada, da so oproščeni.

Davčni zvezek je tako urejen, da velja, ako je v redu vođen, hkrati kot blagovna knjiga (knjiga o dohodu blaga). Vendar mora od 1. januarja 1942 naprej davčni zvezek biti popoln, ne oziraje se na pričetek uporabe uredbe o vodstvu knjige o dohodu blaga dne 2. januarja 1935 (RGBI I S 752) v zasedenih ozemljih Kärnten in Krain.

Ako obratuje podjetnik, ki je dolžan voditi davčni zvezek, stalno s pomožnimi močmi, (nameščenci, rodbinskimi člani) ali ako obratujejo le pomožne moči, se mora predlagati in izdati za vsako pomožno moč davčni zvezek, glaseč se na ime podjetnika z navedbo imena in stanovanja pomožne moči; davčni zvezek mora biti opremljen v takih primerih s sliko pomožne moči. Ako je zastopanje le začasno, mora zastopnik imeti pri sebi davčni zvezek podjetnika.

Najkasneje na dan, ki je na ovoju zabeležen kot konec veljavnosti davčnega zvezka ali zadnjega dopolnilnega zvezka, se morajo ti zvezki predložiti finančnemu uradu, da obračuna in določi predplačilo davka na poslovni promet na podlagi dejanskega prometa.

Finančni urad pa lahko razen tega v posamičnih primerih naloži vodstvo davčnega zvezka tudi takim podjetnikom, ki hodeč po svetu pokupujejo blago.

Kmetovalci in gozdarji

Do 31. decembra 1941. se ne pobira državni davek na poslovni promet za dobave in lastne potrošnje predmetov, ki so bili v zasedenih ozemljih Kärnten in Krain proizvajani v kmetijskem in gozdarskem obratu, kolikor jih dobavlja proizvajalec sam.

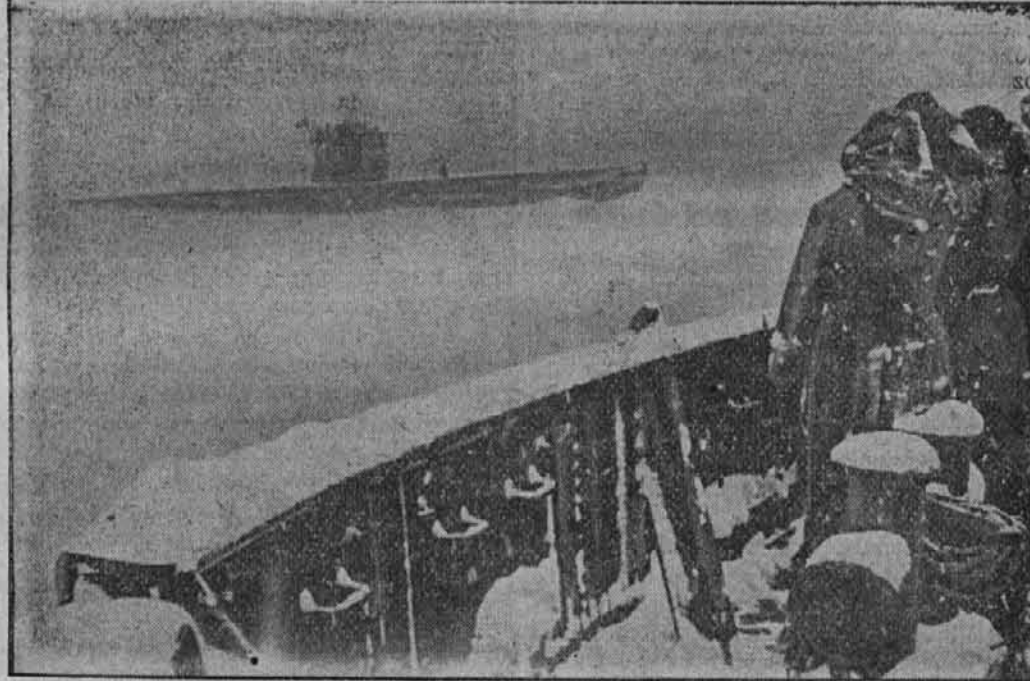
Načeloma pa morajo voditi zabeležke vsi podjetniki, kojih promet iz kmetijskega in gozdarskega obrata je v zadnjem (Nadaljevanje na strani 4.)

V boju z »generalom zimom«
Ogromno delo se zahteva od nemških vojakov na vzhodni fronti, toda neomajna je njihova volja, da zdržijo in končno zmagajo.
(PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Koll, Atl., Z.)

Tako so se borili za Hongkong
Slika prikazuje silno prodiranje Japoncev na bojiščih vzhodne Azije.
(Atlantic, Zander-Multiplex-K.)

Trda zimska služba na morju
Srečanje neke spremne ladje vojne mornarice in neke podmornice. Radostno se pozdravlja moštvo obeh ladij, ko se za kratko dobo zagleda v gostem snežnem meteu.
(PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Eschenburg, Sch. Z.)

Nove pošiljke japonskih čet
na letalske v neki lobi metaljskega polotoka
(Atlantic, Zander-Multiplex-K.)

Mojster Janez Straža

POVEST

Tu je mojster Straža pristopil k mlademu advokatu, ga prijel z obema rokama in rekel z glasom, ki je nepopisno omahoval med vznemirjenostjo, otožnostjo in bolečino: »Mar bi to Boštjanu, pa najsi je še tako mogočno proniknila njegova prvotna čednost, mogoče zopet pripomoči k časti, svobodi, državljanski pravici, imetju? Nek nepoznan človekoljub, ki mu mora biti Boštjanova usoda posebno na srcu, je pri sodišču položil deset tisoč velikih tolarjev, da...« dalje mojster Straža v svoji silni ginjenosti ni mogel govoriti; potegnil je mladega advokata na svoje prsi in zaklical, le s težavo in sunkoma izgovarjajoč: »Advokat, daj, da tudi jaz poniknem v globino pravice, kakršna je oživila v tvojih prsih, da bom mogel obstati na sodni dan, kakor boš tudi ti nekoč obstal.« »Vendar,« je čez nekaj trenutkov nadaljeval mojster Straža, in pustil mladega advokata s svojih prsi, »kaj pa bo takrat, ljubi moj Andrej, ako se sedaj Boštjan povrne kot pobožen, delaven meščan, in me opomni na dano mu besedo, če Ančka...« »Takrat bom,« je dejal mladi advokat, »prenašal svojo bol, dokler me ona ne ubije. — Zbežal bom v Ameriko.«

»Ostani tukaj,« je zaklical mojster Straža ves navdušen od radosti in veselja,

»ostani tukaj, deček ti moj prisrčni! Boštjan bo poročil deklico, ki jo je bil prej zapeljal in zapustil; Ančka je tvoja.« Se enkrat je mojster objel mladega advokata in vzkliznil:

»Dečko, kakor šolarček stojim pred teboj in bi te rad prosil odpustčanja za vso krivico, ki sem ti jo storil. — Toda nobene besede več: drugi ljudje že čakajo na naju.«

S tem je mojster Straža prijel mladega advokata, ga potegnil s seboj v svatovsko sobo, in postavivši Andreja sredi med svate, s povzdignjenim, slovesnim glasom govoril:

Prej, nego stopimo k svetemu opraviilu, povabim vas vse, vi častiti možje in žene, ve čednostne device in vi mladeniči, da ste čez šest tednov v mojem domovju svatje pri enaki slovesnosti; kajti tukaj vam predstavim gospoda advokata Andreja Engelbrehta, s katerim v tem trenutku slovesno zaročam mojo najmlajšo hčer Ančko!«

Vsa blažena sta si zaljubljenca padla v naročje.

Kakor sapa najglobljeja začudenja je spreletelo zbor, stari, pobožni Šimen pa je, držeč mali trikotni tesarski klobuček pred prsi, potihoma izgovarjal:

»Človeško srce je prečudna stvar, toda prava, pobožna vera premaga pač oholo, da, grešno hlabrost trdovratne naravi, in vse se, kakor to ljubi Bog hoče, obrne na bolje.«

Nemško pravo o davku na poslovni promet

(Nadaljevanje s 3. strani.)

predhodnem koledarskem letu presegel znesek 10.000 RM in pri katerih bo ta promet v tekočem koledarskem letu predvidoma presegel ta znesek. Od 1. januarja 1942. leta morajo taki kmetovalci in gozdarji za to plačevati davek na poslovni promet posplošnih predpisih državnega zakona o davku na poslovni promet.

Podjetniki, kojih prometi take vrste ne dosega prejšnje meje, so oproščeni dolžnosti zapisovanja in oddaje predhodnih prijav ter letnih izjav. Dotlej, da se za zasedena ozemlja Kärnten in Krain določijo enotne vrednosti, ki veljajo v Reichu splošno kot podlaga izračuna, se bo njihov promet izračunal na podlagi postoječega katastrskega čistega donosa. Ta postopek izračunavanja, s katerim se v okviru tega apisa ne moremo pobliže baviti, ne obsega posebnega obdelovanja kakor vinogradništvo, hmeljarstvo, gozdarstvo itd. in kmetijske postranske obrate. Davek na poslovni promet od posebnega obdelovanja in od kmetijskih postranskih obratov se mora plačevati v rednem postopku po predhodni prijavi. Promete kmetovalcev, ki ne vodijo knjig, izračunajo finančni uradi na podlagi katastrskega čistega donosa in določijo vsrezna predplačila davka na poslovni promet, uvažujoč zneske, ki so prosti po § 4 št. 12 in 15 UStG.

Navedeni prosti zneski so nastavljeni z zneskom RM 260 za vsakega rodbinskega člana in kmetijskega delojemalca.

Izgradnja hrvaške gospodarske organizacije

Organizatorična izgradnja hrvaškega gospodarstva je v velikih potezih že v toliko določena, da je v kratkem pričakovati objave topoglednih zakonov, ki urejajo področnosti. Dolej je bilo ustanovljenih osem strokovnih skupnosti, ki na enak način rabijo izvedbi državnih ureditev kakor tudi zastopanju strokovnih interesov. To so centrala za promet z živino, centrala za mleko, centrala za sladkor, špirit in kvas, tekstilna centrala, centrala za perutnino in divjačino in centrala za predelavo oljnatga semenja.

Hrvaška gradi kanal med Donavo in Jadranom

Hrvaška vlada predvideva v svojem delovnem programu izredno pomembno gradnjo vodne ceste, namreč zvezo med Donavo in s tem Črnega morja z Jadranom; o tem smo na kratko že poročali v našem listu. Ze bivša Jugoslavija je bila v letu 1936. izdelala tak načrt, pri izvajanju pa so se pojavile razne težkoče, ki jih skuša sedaj Hrvaška odstraniti.

Prvi del kanala, kojega graditveni stroški so proračunjeni na približno 500 milijonov kun, bi pričel pri Vukovaru, potekal preko Vinkovcev do Slavonskega Samca in tako zvezal Donavo s Savo. Za ta del kanala, takozvani donavsko-savski kanal, je predvidena širina dna struge 40 metrov in globočina treh metrov. Njegova dolžina bi znašala le 59 kilometrov in tako skrajšala čas vožnje med Vukovarom in Samcem za 416 km, kar ustreza trem dnevom vožnje.

Drugi del nameravane vodne ceste tvori Sava med Slavonskim Samcem in Siskom ter Kolpa do kraja nad Karlovcem. Savo morajo regulirati in jo poglobiti do najmanj dveh metrov. Da dobi tudi Zagreb zvezo z obema morjema, bodo napravili

Savo plovno med Zagrebom in Siskom. Savska proga Slavonski Samac—Sisak bo vsled regulacijskih del skrajšana za 60 km. Za gradnjo te proge so stroški proračunani na 300 milijonov kun. Tretji del proge bi bil kanal med Kolpo in Jadranom, kateri bi končal pri Sušaku. Znatne višinske razlike bi se naj premagale s številnimi napravami zapornic.

Dogotovitev te vodne ceste bo velikega pomena za tranzitni promet med srednjo Evropo in bližnjim vzhodom, kakor tudi med srednjo Evropo in Sredozemskim morjem. Začetni promet na nameravanem kanalu od Donave preko Save do Jadrana cenijo na en milijon koristnega tovora.

Bolgarsko gospodarstvo 1941

Kakor popisuje ravnatelj za statistiko o bolgarskem gospodarstvu, je bilo v preteklem letu tako glede obsega kmetijske kakor tudi industrijske proizvodnje opaziti zvišanje napram letu 1940. Posamično je pri proizvodnji žita nastalo le majhno zvišanje, pač pa je bila letina koruze, fižola, krompirja in sončnic zelo dobra, tako da je zasigurana prehrana prebivalstva. V prvih 10. mesecih leta 1941. se je napram letu 1940 povečal obseg industrijske proizvodnje za 5,4 odstotkov. Nazadovanje proizvodnje je bilo v industriji za predelavo lesa, v keramični, kemični, usnjarski in tekstilni industriji, nasprotno se je pa zvišala papirna industrija za 28,1 odstotkov, kovinska industrija za 25,8 odstotkov in industrija živil za 13,5 odstotkov.

Bolgarska vnanja trgovina se je razvijala ugodno. V prvih desetih mesecih leta 1941. je bilo uvoženega 0,36 milijonov ton blaga v vrednosti 7,8 milijard levov, napram 0,29 milijonov ton v vrednosti 4,73 milijard levov. Izvoz pa je znašal v prvih desetih mesecih 1941. leta 6,1 milijard levov napram 5,31 milijard levov v vstrezni dobi preteklega leta.

„Enotna jed“ v Zagrebu

Življenje v prestolnici mlade hrvaške države se danes jedva razlikuje od onega v kakšnem nemškem mestu. Zgolj na zunanje se to izraža v zatemnitvi, ki pa je omejena na hiše. Na splošno se je prilagoditev vojnemu stanju izvršila v razmeroma kratkem času. Prebivalstvu je bilo treba, zlasti glede preskrbe živil naložiti celo vrsto omejitev, ki so gospodinjice, vajene jemati iz polnega, začetkoma nekoliko osupnile. Med tem so se pa že spoprijaznile s sistemom kart, ki urejuje dodelitev kruha, moke, sirovega masla, masti, sladkorja itd. Kakovost kruha se pač nekaj časa sem ne da primerjati z ono nemškega kruha, ker ga delajo iz 75% koruzne moke. Oblasti se v zadnjem času krepko borijo proti tihotapstvu. Gostilne so morale jemati v ožir na položaj z uvedbo »enotne jedi« v petih dnevih v tednu, tako, da, ne ravno obilen jedilnik v teh dnevih ne pokazuje več nego eno jed.

Zaloge trgovin so se v zadnjem času zelo zredile, kar ni le v zvezi z božičnimi pripravami, ampak tudi s splošno povečano kupovitostjo. V tekstilni stroki so morali izdajati kupone, ravno tako za milo, usnje in obutev.

Na vse te omejitve je prebivalstvo reagiralo mirno in z razumevanjem, ker se zaveda, da so te žrtve, ki jih doprinašajo tukaj kakor v drugih državah, neizbežne za dosego končne zmage. Kako močna je notranja udeležba na vojni proti sovražnikom sil trojnega pakta, se vidi na pr. že iz tega, da so bili po izbruhu japonsko-amerikanske vojne v nekaj dneh razprodani vsi svetovni zemljevidi. Hkrati je bila tudi v vseh knjigarnah razprodana vsa svetovno-politična literatura. Odkar je Hrvaška pristopila antikominternski pogodbi in zlasti odkar je napovedano vojno stanje z Ameriko, postaja svetovno obračunavanje vedno bolj središče zanimanja, ker je vsakemu Hrvatju jasno, da bo izid tega obračunavanja merodajno vplival tudi na evropski novi red in kot njega del na hrvaški razmah.

Skoro 4 milijarde kun delniške glavnice na Hrvaškem. Zagrebški gospodarski časopis »Gospodarstvo« objavlja članek o hrvaških delniških družbah. Skupno število delniških družb v novi Hrvaški znaša po tem članku 718; od njih odpade 324 na industrijo, 128 na trgovino, 148 na banke, 14 na plovne družbe in 109 na različne gospodarske panoge. Skupna glavica znaša 3963 milijonov kun.

Dom in polje

Krompir pri kmetovalcu po zimi

Z vso skrbnostjo in ljubeznijo je spravil naš kmetovalec svoj krompir v jeseni. Bolj pogostoma kakor druga leta prihajata sedaj pozimi gospodinja in gospodar v krompirjevo klet; enkrat že zaradi večje porabe za družino, drugič pa zaradi skrbi za zalogo, ki kaj hitro pojema, in zaradi skrbi za gomolje, da ne bi utrpeli vsled zime preveliko škode.

V čem vendar lahko trpi krompir pozimi znatno škodo? Predvsem zaradi mraza in zmrzovanja, zaradi gnilobe in zaradi premočnega ter prežilavega presnavljanja v gomoljih. Pred mrazom se je v prvi vrsti skušal vsakdo zavarovati s primerno toploto v kleti, zabojih ali zasipnicah. Tudi gnilobi si prišel deloma v okom s tem, da si spravil suhe gomolje v suhem vremenu v klet in si te tudi pred vkletenjem dobro razbral, nadaljnje gnitje in preživahno presnavljanje ter končno tudi odganjanje pa boš preprečil ali vsaj znatno omejil s tem, da boš skrbel, da bo krompirjeva klet tudi stalno primerno hladna, ne preveč topla, suha, primerno svetla, ne preveč temna in zadosti zračna.

Najpovoljnije pogoje za ohranitev krompirja do pozne spomladi boš ustvaril, če boš vedno vpošteval, da je gomolj del žive rastline, ki izhlapeva

vlogo in diha — kakor vsako živo bitje — in sicer diha tem močneje, čim toplejša in čim vlažnejša je klet. Čim močneje vendar krompir diha, tem več izgubi na svoji teži in na škrobu, ki pri dihanju gre v zrak. Točen znanstven poskus je pokazal, da se je pri poletnem vkletenju od prvotnih 100 delov škroba v krompirjevem gomolju vsled dihanja izgubilo: v hladni, svetli in suhi kleti le 12,20% škroba, v topli, temni in vlažni kleti pa 48,60% škroba.

Kakor veš, in gotovo tudi v svoji kleti vpoštevaš in mogoče, ako imaš toplomer, toplotnost tudi od časa do časa meriš, je za krompir v kleti najpovoljnijša toplota od 2 do 8° C. Če je torej v tvoji kleti prevroče, boš moral tudi ob mrzlih a sončnih dnevih za kratko dobo okna odpreti. Prezračevanje je zaradi svežega zraka posebno potrebno, če si vrata in dušnike v kleti prezgodaj zadelal s slamo. — Čim slabša je torej tvoja klet, tem manj odgovarja gorenjim pogojem, tem pogostejše boš moral gomolje razbiti in morebiti slab, nagnit krompir odstranjevati, da preprečiš tako nadaljnjo okužbo ostalih gomoljev. To je posebno važno za bodoče semensko blago. F. W.

Koristi obdelovanja travnikov

Travniki in pašniki predstavljajo po svoji razsežnosti vsega upoštevanja vreden del v poljedelske svrhe izrabljene površine. Travniki in pašniki tvorijo kot najstarejša oblika one površine, ki nam daje živinsko krmo od najstarejših časov sem najvažnejšo podlago za rejo in odreja živine. Na travnikih se pridelava surova krma za zimo, pri čemer so za zimsko klajo velikega pomena beljakovine in njeni vitamini. Paziti se mora na množino in dobro kakovost krme, da se žez zimo prihrani čim več močne krme. Če hočemo stalno obdržati delovno sposobnost naše živine in povečati njeno število, moramo delati na tem, da se poveča donos travnikov in istočasno zboljša tudi njih kakovost.

Zelo važen pogoj za zboljšanje donosa travnikov je, da reguliramo odtok vode, da zboljšamo mešanico travnih vrst na travniku in povečamo gnojenje. Mnogim travnikom manjka še odtočnih kanalov. Travniki so rastlinstvo je sestavljeno iz trav, zelišč in raznih krmilnih detelj. Naravni travnik predstavlja mešanico teh treh vrst rastlin. Moramo pa ustvariti v tej mešanici pravilno razmerje. Kjer so detelje kratkotrajne, naj v tej mešanici ne bodo preveč zastopane, ker sicer nastopijo na travnikih praznine. Zelišča pa se vrinejo sama od sebe. Marsikje je razširjeno mnenje, da travnikov ni treba gnojiti. Pri takem gospodarstvu bo donos travnikov zdrknil kmalu na najnižjo mero. Razen fosfornih in kalijevih gnojil je tudi gnojenje z dušikom odlično sredstvo, da dosežemo boljši in obilnejši donos travnikov. Z dušičnimi gnojili dosežemo visokovredno in beljakovino bogato krmo, ki prav lahko nadomesti močno krmo, pospešimo rast trav in dosežemo razraščan zasad, nežen in bogat listni material. Z apnenim dušikom se gnoji jeseni. Z žvepleno-kislam amonijakom in solitrom pa spomladi. Da ojačimo zaostalo rast v juliju, se priporoča gnojenje z dušikom. Zelo važno pa je gnojenje tal z živalskim gnojem. Hlevski gnoj je namreč potreben za življenje bakterij. Hlevski gnoj služi kot varstvo proti mrazu in prevelikemu izhlapevanju. Tak gnoj in pa dušik pospešujeta rast trav, kalij in fosfor pa rast detelj. Zelo priporočljivo gnojilo za travnike je tudi kompost. Osnova vsakega takega gnojenja je apno. To je velike važnosti za do- raščajočo živino, za mlekarice in pa doječe svinje, kobile in ovce. To apno naj se zbrano vgrebe v travnik.

Skrb za travnik obstoji v tem, da površino pazljivo prezračimo, da preganjamo plevel in živalske škodljivce. Moderna metoda skrbi za travnike, je sovražnik travnih cvetlic, kajti plevel jemlje dobrim travam zrak, vodo, svetlobo, hrano in prostor. Olajšajmo dobrim travniškim rastlinam boj za obstanek, kajti plevel ima sicer vedno prednost. Plevel je odporen, se hitro množi in je dolgo kaliv. Največji sovražnik ple-

vla je pravilna obdelava, urejena kanalizacija, zdrav posevek, mnogo dušika in ostalega gnojja ter gosta travnata podlaga. Pogosta košnja prežene plevel, ki se množi s semenjem. Z valjanjem se površina zgoščuje in stem kakor tudi s pašo moremo ugonobiti ostali plevel. Mnogi pleveli tudi ne prenesejo, če jih žival ugrizne ali po- hodi, in je tudi zaradi tega koristno, ako se travniki popasejo.

Na negojeni, posebno na apnenorevnih, mokrih in kislh travnikih radi rastejo mahovi. Posebno v teh krajih se mora glavna napaka travnikov, t. j. pomanjkanje gnojja in prevelika moča odpraviti. Le izjemoma naj se uporablja brana, v večini primerov pa brana travniku več škodi kot koristi. Brana zrahlja rastline, zemlja močneje izhlapeva in pri daljši suši te tako zrahljane rastline poginejo. Ena najvažnejših orodij za nego zelenih travnikov je valjar. Tega uporabljajte spomladi in jeseni, pa tudi po prvi košnji. Valjar zagladi površino, preprečuje tvorbo brazgotin, pripomore k rasti, spodnje trave pridejo na dan, prepreči pa tudi, da bi se v jeseni v sicer nastalih jarkih nabirala voda. Travniske brane so pripravljene zato, da vgrebejo hlevski gnoj in kompost v travnik in pa da zravnao krtine in mravljišča.

Važno je, da pričnemo v pravem času s košnjo. Ta naj se začne takrat, ko prično travniške rastline cveteti. Pravočasna košnja ima veliko prednost v tem, da je taka krma bogata na hranilih, lahko prebavljiva, poleg tega je to najboljši način, da uničimo plevel, kajti ta v tem času še ni dozorel. Važna pa je pravočasna košnja tudi zato, ker na ta način lahko že zgodaj drugič kosimo, rastline pa v tem primeru tudi bolje rastejo.

Spravljanje sena se vrši po navadi ob sončnem vremenu, če pa je slabo vreme, pa je to zvezano z izgubami, zato uporabljamo v tem primeru različne sušilne naprave, posamezne ali v piramide postavljene droge, kozolce, senike itd.). Seno mora biti močno stlačeno in 60—80 cm dvignjeno od tal. Veter naj ima do njega na čelni strani prost dostop, tako, da ga more preprihati, stranske ploskve naj bodo po možnosti navpične, vrh pa naj bo dobro pokrit. Spravljamo seno v senikih ali v kopicah. Hlevska sopara ne sme doseči sena. Seno naj ne leži predolgo, mora pa se 6 tednov kvasiti.

Ing. Karl Reicher

Die reinste Freude

Kot man on dem kleinen Karl. Er ist vergnügt, hat guten Appetit und ist gut. Also alles Zeichen der Gesundheit. Die Mutter gilt ihm

NESTLE KINDERNÄHRUNG

hergestellt aus den Bestandteilen des Weizenkornes, bester Alpenmilch und Zucker unter Zusatz Knochen- und blutbildender Salze und den Vitaminen des Lebertrans.

Probieren Sie auch Brotschöle. Köstliche kleine Äpfel für kleine Mütter. Sollen Sie unbedingt durch die

Nestle Wien Aktiengesellschaft Wien I. Biberstraße 11

Gauleiter v Südkärntnu

Pogovori s službenimi mesti

V torek zjutraj se je šef civilne uprave Gauleiter dr. Rainer, ki so ga od strankine pisarne in od strankinih sodrugov njegovega osebnega spremstva spremljali vodja gornjega odseka *Alpenland* Gruppenführer Rössner, Gebietsführer Thiemel, Oberbereichsleiter Rogalsky, podal na službeno potovanje v ozemlje Südkärntna, kjer je imel v Veldesu, Krainburgu, Radmannsdorfu, razgovore s pristojnimi vodilnimi mesti stranke, države in tam nahajajočih se službenih poveljstev. Tekom srede je Gauleiter obiskal še nadaljnje pokrajine v Südkärntnu, kjer so mu pristojne oblasti poročale.

Abling se zahvaljuje vzhodni fronti

Ze pred oficijelnim pozivom je bilo nabrano veliko število volnenih in zimskih reči

V pretečenih dneh se je prepričevalno pokazala volja večinoma v tovarnah zaposlenega prebivalstva do obnove s tem, da se je to izredno živahno in požrtvovalno udeležilo nabiranja kožušnih, volnenih in zimskih reči za vojske na vzhodni fronti. Kreisleiter dr. Hradetzky, ki je povodom nabiranja za WHW obiskal mesto Abling je izrazil svoje začudenje in svojo največjo zadovoljnost, ko je v službenih prostorih KVB naletel na več gospa, ki so bile zaposlene s tem, da so zavijale velike količine zbranih kožušnih, volnenih in zimskih reči za vzhodno fronto, čeprav še v Südkärntnu oficijelno ni bil izšel poziv na prebivalstvo, da nabira. Nabiranje zimskih reči za vzhodno fronto je bilo v Südkärntnu odredeno od 4. do 10. januarja. Prebivalstvo Ablinga pa ni čakalo na ta oficijelni poziv. Ko so slišali o velikih uspehih nabiranja v celi državi, so brez oklevanja takoj s svoje strani pripravili zimske reči za nemške vojske, ki jih smatrajo tudi za svoje vojske in katerim hočejo izraziti zahvalo za velike žrtve in uspehe.

Do 3. januarja je bilo v nabiralnici odanih in za odvoz pripravljenih že več sto parov volnenih kratkih in dolgih nogavic, dokolenic, rokavic, palčnikov, zapetnic, kolenic, 170 puloverjev, več sto srajc in spodnjih hlač, kožušnih sukenj in telovnikov, plaščev, volnenih odev, čevljev in smuč. Nekatere podrobnosti še posebej dokazuje veliko požrtvovalnost darovalcev. Nekateri so žrtvovali svoje točke, da so lahko kupili in oddali volnene reči, drugi so darovali čevlje, ne da bi zahtevali povračila. Kdor zaradi prejšnje brezposelnosti ni bil v posesti volnenih reči in vendar ni hotel ostati ob strani, je daroval denarne zneske, cigarete, jabolka, da celo milo. V denarju se je nabralo skupaj RM 600, v katerem znesku je zapopadeno tudi darilo sirotišnice v Ablingu z zneskom RM 33.

Radmannsdorf pri cestnem pobiranju

Prebivalci Ablinga so se izredno izkazali tudi pri prvem cestnem pobiranju za WHW. O tem sta se prepričala Kreisleiter dr. Hradetzky in politični komisar dr. Hinteregger iz Radmannsdorfa, ki sta Abling obiskala ob dnevih nabiranja. Dr. Hradetzky se je osebno v spremstvu župana Luckmanna udeležil pobiranja na cesti in pri tem vdobil sliko o požrtvovalnosti prebivalstva. Uspeh tega prvega cestnega nabiranja v mestni občini Abling znaša RM 5000, lepa svota, ki je vsekakor vredna, da se jo omeni.

Ali si že prinesel svoje darilo?

Ali si že prinesel svoje darilo, katero od tebe opravičeno zahteva Führer in njegovi vojaki, kajti ti so nas obvarovali pred vdorom azijskih trum in rešili našo kulturo in civilizacijo največje nevarnosti! Ali si še enkrat točno pregledal vse omare in skrinje za toplimi volnenimi spodnjimi hlačami, za prsnimi in pljučnimi varovalci, za volnenimi rokavicami, za varovalci ušes ali za kakšnim drugim toplim oblačilom, od katerega se ne ločiš rad, pa ga vendar lahko daš in ga tudi daš? In kako je stvar s kožušnimi rečmi? Gotovo imaš še kakšen kožušni telovnik ali kaj sličnega, kar pri toplem štedilniku pač lahko pogrešaš, kar pa straži omogoča prenesti mrz in vihar. Ako si že oddal smuč, ne pozabi še enkrat pogledati, niso li morda še kje smučarske palice ali drugi predmeti opreme. In če še nisi oddal smuč in smučarskih ali gorskih čevljev, je še čas tudi za tebe, da žrtvuješ, kratka je doba, ki ti je še na razpolago. Südkärntnerji in Südkärntnerice! Poka-

Prva darilna nedelja se bliža

Zopet se nabira za WHW - Izid državnega nabiranja po cestah

Poleg pobiranja na cestah, ki ga je Südkärnten na koncu pretečenega tedna prvičkrat doživelo, je še druga nabiralna akcija za WHW posebnega pomena. Je to darilna nedelja, ki jo izvajajo v zimskem času enkrat v vsakem mesecu. Na zunaj se bistveno razlikuje od pobiranja na cesti; ob darilnih nedeljah ne pobirajo javno, takrat ni nobenih škatlic in nobenih znakov, skratka darilna nedelja nima veselega obeležja cestnega nabiranja. Je to resen dan; vsak rojak v državi naj bi se ta dan na tistem spomnil svojih bratov in sester, ki so v stiski in ki potrebujejo pomoči skupnosti. Jasno je pa, da je tako spominjanje le takrat kaj vredno, ako je z njim združeno tudi podporno dejanje. Zato se ob darilnih nedeljah vsi rojaki in vse rodbine hkrati pozivajo naj z dostojnim darilom prispevajo k socialni izgraditvi. Blockwarterji NSV hodijo ta dan z nabiralnimi polami od hiše do hiše in vsak se rad vpiše v te spiske ter nekaj malega žrtvuje, ker ve, da se uporablja ves ta denar, ki se steka za WHW, za oskrbo potrebnih, za ustanovitve pomožnih stanic »Mutter und Kind«, za otroške vrtce, okrevališča mladine in mater itd.

Na celem državnem ozemlju in seveda tudi v Kärntnu je od septembra do marca vsak mesec po enkrat ponavljajoča se darilna nedelja že davno postala udomačena šega. Za vsakega rojaka je samo od sebe umevno, da se ta dan nekoliko omeji, misleč na one, ki se morajo omejevati vse leto, in da jim nakloni svoj skromen prebitek kot darilo.

Prej enkrat so darilno nedeljo imenovali nedeljo enotne jedi. V vsej nemški državi so na ta dan namesto nedeljske pojedine uživali le priprosto enotno jed, prihranjeni denar so pa dali WHW. Ker pa je v vojni preprostost v jedi že sama od sebe postala dolžnost in nujnost, se je vedno bolj in bolj izgubil prvotni način darilne nedelje. Le v gostilnah se je še vzdržal, tam se ob darilnih nedeljah tudi še danes izdajajo le enotne jedi, kojih cena vsebuje hkrati malo darilo za WHW.

V gospodinjstvu je pa dandanes vsakemu prepuščeno, da si po mili volji tudi ob darilnih nedeljah uredi svoj obrok živčja. Darila za WHW pa zaradi tega niso postala manjša, ampak velika, veliko večja. Vsakdo je doumel, da zahteva resna darilna nedelja v vojni višji dokaz zvestobe in pripravljenosti do službe od nedelje z enotno jedjo v prijetnem mirnem času. Tako je v nemški državi vsak dajal in še da, kar le premore, in tako je postala darilna nedelja dostojen darilni dan domovine.

Domovina izkaže ta dan s svojim darom zahvalnost napram častnemu pomagaču NSV, ki se vzlic največji zaposlenosti ne straši nobenega truda, da odkrije vseh stisk,

Vrednostni izkazi WHW so polnovredna plačilna sredstva

Vsak trgovec jih mora sprejeti - Vsi denarni zavodi jih zamenjajo za gotovino

V naši 38. številki z dne 31. decembra 1941. leta smo na tem mestu obširno poročali o vrednostnih izkazih WHW, ki se od pričetka oskrbe revnih Südkärntnerjev vedno bolj in bolj pojavljajo v prodajalnah Südkärntna. Pokazalo se je pa, da nekateri trgovci še niso popolnoma doumeli pomena vrednostnih izkazov in da jih nočejo sprejeti kot plačilnih sredstev, očitno, ker so v skrbeh, ali bodo tudi vnovčeni ti izkazi, ki jih še ne poznajo. Zato hočemo še enkrat na kratko razložiti bistvo vrednostnih izkazov WHW.

Izkazi WHW niso denarni nadomestek, pač pa so odmena za materialne datjave, ki omogoča oskrbovanim, da nakupujejo v mejah svojih življskih kart, nakaznic in točk za obleke itd. Pred vojno ni bilo nobenih izkazov WHW, ker so oskrbo WHW takrat opravili z naravnimi datjavami, torej z naklonitvami živil, obleke, drv, premoga itd. Ko je pričelo gospodarstvo z življenjskimi potrebščinami, so morale v

žite z vašimi darili, da hočete sodelovati pri izgradnji novega evropskega reda! Nabiranje volnenih in kožušnega blaga, zimskih reči, smuč, smučarskih in gorskih čevljev je za vas najlepša prilika, da pokažete vašo zvestobo do Führerja in njegovih vojakov. Vaša žrtev je najsigurnejše merilo vaše volje do obnove! Zato: na delo!

ki jih trpijo zaupani mu rojaki. Zahvalnost pa izraža predvsem tudi bojujoči se fronti, katere sigurno varstvo omogoča domovini, da nemoteno dela in lahko izvaja tako veliko pomoč kakor je WHW, kakor je pomoč »Mutter und Kind« in druge pomoči ter naprave NSV. Uspeh, ki ga je pokazalo prvo nabiranje po cestah v Südkärntnu je dokazal mišljenje večine prebivalstva v tej deželi. Uspeh darilne nedelje ne bo manjši.

Cestno pobiranje v deželi izkazuje 389.000 RM

Začasni izid deželnega cestnega nabiranja v Kärntnu, ki se ga je prvičkrat udeležilo tudi Südkärnten, je izredno dober in prekaša za znatni znesek vse druge nabiralne uspehe te zimske pomoči. Ze na samem ozemlju v Altgau je pri tej akciji bilo nabranih za 104.000 RM več od deželnega cestnega nabiranja 1941. Celotna vsota RM 387.774,99 je porazdeljena na posamezna okrožja sledeče:

Hermagor 8585,47; Klagenfurt 90.000; Lienz 30.189,52; Spittal 38.500; St. Veit 40.200; Villach 75.500; Völkermarkt 16.800; Wolfsberg 19.000; Mießtal 12.000; Krainburg 16.000; Radmannsdorf 17.000; Stein 24.000.

V vsej državi zavzema prvo mesto okrožje Villach z deležem na osebo 95,92 pfenigov, to se pravi, da je vsak prebivalec okrožja Villach daroval imenovani znesek, ako bi se skupni izid tega okrožja enakomerno porazdelil po številu prebivalstva. Dolina Mießtal je tudi tokrat vzorno pobirala in dosegla kvoto 61,67 na osebo. V Südkärntnu prednjači okrožje Radmannsdorfs s 47,21 pfenigov na osebo prebivalstva, sledi mu Stein s 37,54 pfenigov in Krainburg z 20,05 pfenigov. Čeprav ti izidi v Südkärntnu še niso enako visoki z onimi v Altgau, se jih vendar kot začetek lahko smatra za docela zadovoljive, zlasti ako se pomisli, da Südkärnten še nima toliko »izurjenih« nabiralcev kakor stara pokrajina, v kateri uspehi prvih cestnih pobiranja v letu 1938. tudi niso bili višji. Südkärnten si lahko po izidu zadnjega cestnega pobiranja posname ponosno zavest, da se je obneslo, hkrati bo pa ta prvi uspeh vsem Südkärntnerjem in Südkärntnericam, ki so voljni sodelovati na obnovi, izpodbuda, da vedno bolj in bolj stopnjujejo uspehe kakor je to storil Altgau. Malih žrtev, ki se s tem doprinašajo, so deželni revni rojaki, predvsem pa matere in otroci, in kdo bi hotel odreči dostojen prispevek za srečo mater in otrok lastnega naroda!

kurivo. Iz tega razloga je bila tudi dana odločba, da noben trgovec ne sme na vrednostni izkaz WHW dati gotovine nazaj, ako nastane kakšna razlika. Potemtakem je upati, da bodo doumeli bistvo izkazov WHW vsi oskrbovani in predvsem vsi trgovci in spoznali preudarnost, s katero so bila ustvarjena ta pomožna sredstva.

Vsa druga določila si lahko udeleženci prečitajo na vrednostnih izkazih WHW samih. Tam najdejo tudi poduk, kje in kako se vrednostni izkazi zamenjajo proti gotovini; pri tem se lahko vsak trgovec sam prepriča, da je postopek pri zamenjavi v bankah in drugih denarnih zavodih čim najpreprostejši.

3x domovine

Krainburg. (Radodarnost pri nabiranju volnenih in kožušnih predmetov ter smuč.) Podatki nabiralnih mest v okrožju Krainburg so že prve dni izkazovali take izide, ki se lahko označujejo kot vzorni. Miroljubno prebivalstvo je iz lastnega nagiba prispevalo k uspehu te akcije.

Krainburg. (Kreisleiter Kuss je pregledal uradno vodstvo NSV.) Kreisleiter Kuss je imel pred kratkim priliko pregledati uradne prostore okrožnega vodstva NSV. Pri tem mu je Kreisamtsleiter Kmetitsch podal temeljito poročilo in kratek pregled o nalogah v bližnji bodočnosti. V zvezi s tem je pregledal Kreisleiter prostore otroškega vrtca NSV v Krainburgu kakor tudi stanovišča in skladišča. Ureditev otroškega vrtca je ustrezna in lepa, tako da se prav dobro počutijo otroci, ki jih je veliko število.

Krainburg. (Nemški rojaki iz Ljubljane se vračajo domov v Reich.) V soboto, nedeljo in ponedeljek so dospeli na nemško ozemlje prvi transporti nemških rojakov iz Ljubljane. Kreisleiter Pg. Kuss iz Krainburga je izrekel došlecem na meji dobrodošlico stranke. NSV je postregla udeležencem transporta s kosilom. Pg. Petschauer od državnega propagandnega urada je še na kratko nagovoril vračajoče se rojake in jih opomnil na dolžnosti.

Radmannsdorf. (Seja občinskega sveta.) Te dni se je pri županstvu vršila seja župana in svetnikov skupno z zastopniki prebivalstva. Župan Babnik je pozval prebivalstvo, naj se tudi za naprej krepko udeležuje pri obnovi. Na brzojavne čestitke, ki jih je župan v imenu vseh prebivalcev poslal Gauleiterju in Reichshaltterju dr. Rainerju, se je Gauleiter pri srčno zahvalil in pri tem izrazil svoj namen, da se bo posebno zavzel za prosep Radmannsdorfa.

Radmannsdorf. (Naprav javnega zvočnika.) Na mestnem trgu so postavili zvočnik, ki prenaša godbo in poročila. Naprava velikega zvočnika stoji poleg spomenika za gospo Hotschewar.

Radmannsdorf. (NSV je obdarovala otroke.) Ob božiču je NSV obdarovala veliko število ubogih otrok v mestu in v okoliških vaseh z raznimi igračkami in knjigami. Otroci, ki kaj takega še nikoli niso dobili, so z velikim veseljem prinesli domov darila, ki so jim bila posebno dragocena, in jih radostnega lica pokazali staršem in znancem.

Abling. (Tatu so zasačili.) Pomožnega delavca Jožefa Korena, ki ima že marsikaj na grbi kot gostilniški tat in ki je izkupilec svojih tatvin vedno zamenjal za alkohol, so sedaj aretirali.

Abling. (Več nezgod.) Delavec Franc Rekar je pri premikanju materialnega voza dobil zmečkanino na levi nogi. V jauerbuških železarnah so dobili opekline delavci Evgen Kelih, Anton Raigel in Vincenc Svetina.

Veldes. (Štednja s firnežem.) Zaradi primerne štednje z oljnatimi pleskarskimi sredstvi je bilo v smislu štednih ukrepov državnega zakona naloženo vsem v pošteve prihajajočim tverdkam odnosno rokodelcem, da se držijo določbe 12 državnega mesta za industrijsko oskrbo z mastjo glede izdelave, dobave in uporabe pleskarskih sredstev in lepil.

Neumarkt. (Smrtni primeri.) Tukaj je umrl 77-letni čevljar Jožef Zale. Prostovoljno gasilsko društvo izgubi z njim svojega najstarejšega tovariša. Kot zvesti gasilec je 57 let izvrševal svojo dolžnost. Bil je trikrat odlikovan za svoje zasluge. Na zadnji poti so ga spremljali njegovi prijatelji.

(Nadaljevanje na 6. strani.)

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

38. LEKCIJA

Einige Sprichwörter:

1. Auf Regen folgt Sonnenschein.
2. Aus den Augen, aus dem Sinn.
3. Besser spät als nie.
4. Der Prophet gilt nichts in seinem Vaterland.
5. Einem geschenktem Gaul schaut man nicht in's Maul.
6. Es ist nicht alles Gold, was glänzt.
7. Frisch gewagt ist halb gewonnen.
8. Probieren geht über studieren.
9. Die Katze lässt das Mausen nicht.
10. Wenn die Katze aus dem Hause ist, haben die Mäuse Kirchtag.

Leichte Zwiesgespräche.
(Wiederholungsübung.)

Was haben Sie hier?
Ein Buch.
Was für ein Buch?
Die Reden des Führers.
Ich muß ein paar Zeilen aufschreiben.
Haben Sie vielleicht einen Bleistift oder eine Füllfeder?

Mit meiner Füllfeder können Sie nicht schreiben. Den Bleistift kann ich ihnen leihen, aber Sie müssen ihn zuerst spitzen, er ist stumpf.

Haben Sie ein Messer oder einen Bleistiftspitzer?

Hier ist mein Messer aber nehmen Sie die kleine Klinge, sie ist schärfer als die große.

Der Beweis.

A: Ich bin mit der Straßenbahn gekommen.

B: War sie überfüllt?

A: Und wie! Stellen Sie sich vor, diesmal sind sogar die Herren gestanden.

Zum Schnellsprechen.

Die Katze tritt die Treppe krumm.

Zur Judenfrage.

Im Jahre 1925 waren fast 1% der Bevölkerung des Großdeutschen Reiches Juden. In Berlin waren es sogar 4.3%.

Im Jahre 1933 waren in Berlin Juden: 42% der Ärzte, 52% der Kassenärzte, 35% der Zahnärzte und 56% der Rechtsanwälte. In der Berliner Börse waren von 147 Vorstandsmitgliedern 116 Juden. In der Reichsbank von 6 Generalratsmitgliedern 4 Juden.

Kurz aber interessant.

Explosion in einer Spielwarenfabrik. In einer Spielwarenfabrik in einem Budapester Vorort ereignete sich eine Explosion, die großen Sachschaden anrichtete. Zwei Gebäude sind eingestürzt, sieben Personen wurden schwer verletzt.

Zwölf Spekulanten in Odessa zum Tode verurteilt. In Odessa ist dieser Tage eine Gerichtsverhandlung gegen 37 Angestellte der Konsumgenossenschaft beendet worden. Sie haben großangelegte Spekulationen mit Nahrungsmitteln betrieben. Zwölf Angeklagte wurden zum Tode verurteilt.

Aufgabe:

Leichte Wiederholungsfragen:

1. Welche Farbe haben die Zähne?
2. Wieviel Finger haben wir?
3. Woraus macht man Kleider?
4. Wer macht die Anzüge?

3x domovine

(Nadaljevanje s 5. strani.)

govori tovariši iz krajev Neumarktl, St. Anna, Lom in Feistritz. — Daleč na okoli znani trgovec, hišni posestnik in gostilničar Anton Koschir iz Feistritza pri Neumarktlu je umrl v starosti 84 let. Pogreba se je udeležilo prebivalstvo od daleč in od blizu. K zadnjemu počitku so ga položili na pokopališču v Neumarktlu.

Moräutsch. (Izboljšanje socialnega stanja.) Vzlic zimi je delavstvo še vedno zaposleno. Ljudje zaslužijo, zato je izginilo beraštvo pa tudi postopačev ni več in cigani ne nadlegujejo prebivalstva.

5. Was trägt man unter dem Rock?
6. Was trägt man unter der Hose?
7. Was tragen wir an den Händen, wenn es kalt ist?
8. Wozu dient die Zahnbürste?
9. Wer ist das Oberhaupt der Familie?
10. Wohin gehen die Kinder um etwas zu lernen?
11. Was braucht man um eine Türe abzusperren?
12. Wozu dienen die Stühle?
13. Wie heißt das Bett eines kleinen Kindes?
14. Womit ißt man die Suppe?
15. Womit ißt man das Fleisch?
16. Was gibt man in den Tee um ihn zu süßen?
17. Von welchem Tier kommt der Speck?
18. Von welchem Tier kommt die Milch?
19. Was gibt man den Säuglingen zu trinken?
20. Was nimmt man um sich gegen den Regen zu schützen?
21. Wie heißt ein kleiner Brief?

Wörter:

aufschreiben — napisati
beenden — dokončati
betreiben (etwas) — opravljati (kaj)
Bevölkerung (w) — prebivalstvo
Börse (w) — borza
Budapest — Budim-Pešta
einstürzen — pogrezniti se
ereignen (sich) — pripetiti se
Explosion (w) — razpok, razlet
Gaul (m) — kljuse, konj
Gebäude (s) — poslopje
Generalrat (m) — glavni svetnik, glavni svet
Gerichtsverhandlung (w) — sodna razprava
gewinnen, ich gewann, ich habe gewonnen — (pri)dobiti, dobil sem
glänzen — svetiti se, lesketati se
großangelegt — velikopotezen, -a, -o
Judenfrage (w) — židovsko vprašanje
Kassenarzt (m) — zdravnik, ki je zaposlen pri bolniški blagajni
Kirchtag (m) — semenj
Klinge (w) — (noževo) rezilo
Konsumgenossenschaft (w) — konsumna zadruga
Maul (s) — gobec
mausen — miši loviti, krasti
Mitglied (s) — član
Nahrungsmittel (w) — živež, hrana
Prophet (m) — prerok
Rede (w) — govor
Reichsbank (w) — državna banka
Sacharin (s) — saharin (sladina)
Sachschaden (m) — škoda
schenken — pokloniti, podariti
Sinn (Gedanke) (m) — misel
Spekulant (m) — dobičkar, špekulant
Spekulation (w) — špekulacija
Spielwarenfabrik (w) — tovarna za igrače
spitzen (Bleistift) — (pri)ostriti (svinčnik)
Vorstandsmitglied (s) — član v načelstvu
Weste (w) (Gilet) — telovnik

Redewendungen:

sich etwas vorstellen — predstavljati si kaj
etwas krumm treten — pošvedrati kaj
Schaden anrichten — škodovati
zum Tode verurteilen — na smrt obsoditi
dieser Tage — te dni

Tatvine so že prav redke; ponočnjaki vedo, da je noč za počitek, ne za razgrajanje. Med ljudstvom je mnogo manj prepira, zato ni povišja za tožbe in dolgoletne pravde. Mladina se oklepa dela na domači zemlji ter ne sili v mesta med gospodo.

Schwarzendorf. (Nezgode.) Pred nekaj dnevi je zašel nek cestni delavec pri prevažanju materiala z levo nogo med dva vozička. Pri tem si je zlomil goleno. — Mizar Valentin Motschnig je z roko prispel v skobelnik ter zgubil pri tem tri končine prstov. Ponesrečenca so sprejeli v bolnišnico Gallenfels.

Lustthal. (Prvo nabiranje pocestah.) Pri prvem cestnem nabiranju WHW je bil dosežen znesek RM 481,—.

Podgoritz. (Prvi darovi.) Nabiranje WHW je v mali občini Podgoritz doneslo znesek 209 RM.

Franz Bopp, ustanovitelj indoevropskega jezikoslovja

Ob njegovi 150-letnici

Pred 150 leti se je rodil v Mainzu slavni jezikoslovec Franz Bopp, ki je prvi izpričal s smotrnimi proučevanji sorodstvo indoevropskih jezikov. Z njegovim imenom je za vedno združeno primerjalno indoevropsko jezikoslovje, ki raziskuje sorodniške vezi med posameznimi jeziki indoevropskih jezikovnih vej (indijske, germanske slovanske itd.) iz tega prvotnega jezika. Sicer Bopp ni sam položil temeljev tej novi znanosti, toda s svojim mirnim, smotrnim znanstvenim delom je postal simbolični predstavitelj naglega razvoja te nove vede in je v njej pridobil svoji nemški domovini vodilno mesto.

Bopp je že v srednji šoli pokazal izredno zanimanje za vzhod, in to zanimanje se je stalno poglabljalo. Učil se je orientalskih jezikov: arabščine, perzijske in posebno še tedaj za Evropo odkritega sanskrta, jezika stare indijske literature. Leta 1821. je postal na Humboldtovo priporočilo profesor berlinske univerze, kmalu nato tudi član tamkajšnje akademije znanosti. V Berlinu je ostal do svoje smrti (l. 1867).

Najvažnejše področje Boppovega dela je indoevropsko primerjalno jezikoslovje. Izdal je staroindijske tekste in njih prevode sestavljen več slovnice in sanskrtsko-latinski slovar. Najbolj pa ga je proslavila »Primerjalna slovnica sanskrtkega, zendkega, grškega, latinskega, litovskega, gotskega in nemškega jezika«, ki je izšla v treh delih v letih 1833. do 1852. V drugem delu je upošteval Bopp tudi staroslovensčino, t. j. starocerkvenoslovanski jezik, ki ga je poznal samo iz slovnice Dobrovskega in šele ob poznejših izdajah iz začetnih spisov znamenitega slavista Miklošiča. Izhodišče vseh Boppovih študij in razmišljanj je bil sanskrt, v katerem je videl najpopolnejši indoevropski jezik.

Bopp preveč precenjuje staroindijski jezik. To ocenjevanje sanskrta je postalo breme jezikoslovja skoraj tja do 20. stoletja, ko je bilo dokončno ukinjeno. Marsikateri Boppovi nazori o postanku jezikovnih oblik so že zdavnaj opuščeni, a vzlic temu je Boppova nespolna zasluga, da je s svojimi deli dal prvi sistematično znanstveno podlago primerjalnemu jezikoslovju in tej znanstveni panogi kar za nekaj generacij določil delovne smernice. Prav zaradi tega je Boppovo ime postalo slavno.

Tudi slovanski narodi imajo dovolj razloga, da se hvaležno spominjajo Boppa, ki je bil poleg Herderja, Grimma in drugih nemških znanstvenikov močno vplival na slavistične študije. Miklošič n. pr., ki mu je bil Bopp vzornik in učitelj, je mogel šele na podlagi Boppovih raziskovanj pripraviti pota sodobni slavistiki in njenemu obsežnemu razvoju.

Nemška šola v Zagrebu

Nedavno je bila v Zagrebu otvorena nemška dvoletna trgovska šola s pravico javnosti. Razen hrvatskega jezika, hrvatske narodne zgodovine in zemljepisa se bodo poučevali vsi predmeti v nemščini. V to šolo se lahko vpiše vsak, ki je končal štiri razrede srednje ali meščanske šole s položenim nižjim tečajnim izpitom in znanjem nemškega jezika.

Nemško šolstvo v Banatu

»Vsak nemški otrok v nemško šolo!« — to je geslo vseh v inozemstvu živčih Nemcev, po katerem se dosledno ravna. Na podlagi navedbe o pravnem stanju nemške narodnostne skupine v Srbiji so si Nemci v Banatu uredili in organizirali lastno šolstvo. Vse nemške šole so zasebne. Država in občine dajo na razpolago v brezplačno uporabo vsa tista poslopja, ki so potrebna in pripravna za šolske namene.

Nemške zasebne šole so docela enakovredne z državnimi šolami, kar velja zlasti za izpričevala in diplome. Nadzorstvo je poverjeno posebnemu oddelku za nemško šolstvo v srbskem prosvetnem ministrstvu ter okrožnim voditeljem nemškega šolstva. Učiteljski naraščaj vzgajajo na zasebnem nemškem učiteljskem v Vrhu, kjer polagajo nemški učitelji tudi praktični (usposobljenostni) izpit.

Obstanek šol je zagotovljen s posebno ustanovo, v katero plača srbska država vsako leto prispevek v tistem znesku, ki je potreben za plačo nemškega učiteljskega. Nadalje se zbirajo v tem skladu občinske davčine nemških davkoplačevalcev. Nemci v Banatu imajo več srednjih šol, ki delujejo

že od 3. maja 1941. Te šole so: zasebno učiteljske v Vrhu, nemški realni gimnaziji v Velikem Bečkereku in v Vrhu, trgovska akademija v Velikem Bečkereku in nižje gimnazije v Veliki Kikindi, Pančevu in Beli crkvi, meščanske šole v Velikem Bečkereku, Vrhu, Veliki Kikindi, Beli crkvi, Pančevu, Kovinu in Madošu, kmetijska šola v Vrhu in gospodinjška šola v Beli cerkvi.

Lektorat nemške akademije v Ljubljani

Pred šestnajstimi leti je bila ustanovljena nemška akademija v Münchnu za študij in razširitev nemškega jezika in nemške kulture v inozemstvu. Delovanje akademije je zelo obširno: razen temeljnih znanstvenih razprav izdaja trimesečno revijo »Deutsche Kultur im Leben der Völker (Nemška kultura v življenju narodov)«, ter razpošilja periodični list »Deutschunterricht im Auslande« (Pouk nemščine v inozemstvu) najmanj 14.000 docentom nemškega jezika v inozemstvu. Razen tega vzdržuje Goethejev institut, ki je propagandno središče predvsem za jezikovno delovanje Nemške akademije, stalne in tesne stike z vsemi ustanovami v inozemstvu, ki se pečajo s poučevanjem nemščine.

Izvršni organi akademije so lektorati, katerih naloga je pospeševanje študija nemškega jezika v inozemstvu. Lektorat Nemške akademije v Ljubljani je pred kratkim izdal poročilo o svojem delovanju, iz katerega je razvidno, da pripravlja ljubljanski lektorat za zimsko sezono celo vrsto raznih tečajev. Tako bo priredil tečaj za začetnike, srednji tečaj (za one, ki znajo že nekaj nemški), višji tečaj za slušatelje z dobrim znanjem jezika, dalje za tiste, ki imajo že praktično znanje nemščine, gramatikalni tečaj, in če se bo priglasilo zadostno število udeležencev — tečaj za poklicno specializacijo. Nadalje bodo prirejeni tečaji za zgodovino književnosti in umetnosti, tečaji gramatike in fonetike ter tečaji za poklicno specializacijo v trgovini, tehniki in medicini.

Udeleženci tečaj imajo na razpolago tudi knjižnico v prostorih lektorata. Najboljši učenci prejmejo v dar knjige v krasnih izdajah. Podeljene bodo tudi stipendije, ki omogočajo obisk na letnih tečajih Goethejevega instituta v Münchnu.

Nemška setev oljnih sadežev mnogo obeta

Mobilizacija naših rezerv proizvodnje, da se zamaši praznina glede masti, je zopet močnejše pomaknila na vidik povečanje setve lanu za pridobitev dodatnih maščobnih količin. Dosedanji poskusi so pokazali, da setev lanu z glavno svrhu pridobivanja olja tudi v Nemčiji mnogo obeta in da je narodnogospodarskega pomena. Pri sedanjem stanju gojitve bi se sicer moralo za svrhu izključnega pridobivanja olja zaradi velikega površinskega donosa dati prednost ogrščici (oljnatemu semenu). Nasprotno ima lan zopet prednost, da donaja predvse. — Naša slika prikazuje lep lanen cvet, ki je poleti veselje za oko. Pričakovati je, da bo repno olje, ki so ga že naši predniki imeli v čišlih, tudi dandanes deležno čišljanja, ki ga zasluži.

(Scherl Bilderdienst - Dinges - Autoflex)

SONNTAGS- u. NACHTDIENST
der Apotheken in Krainburg
von 10. bis 17. Jänner 1942
Apotheke zu Hl. Dreifaltigkeit
H. Schwanik

Moderne Augengläser
Dipl.-Optiker: C. KRONFUS
Klagenfurt, Bahnhofstraße 15

Baumwollspinnerei u. Weberei Neumarkt
Ed. Glanzmann & And. Gassner

Spinnerei, Weberei, Garnfärberei u.
Bleiche, Stückbleiche und Appretur

Iščem meblirano sobo
v Krainburgu.

Ponudbe poslati na Ing. J. Sittler,
Hotel Europa, Krainburg

ALTERTÜMER

Möbel eingelegt, geschnitzt oder bemalt,
Bilder, Holzfiguren, Zinngeschirr, echte
Teppiche, alte Münzen kauft stets
Antiquitätenhandlung
FRITZ PRAUSE, KLAGENFURT

R. HLEBSCH

Bauglaserei
und
Glashandlung
KRAINBURG

«S I E T A»

Holzstifte, Spezialstifte,
Sohlenbeschläge

JOHANN SEUNIG

Schuhzubehörfabrik
TAZEN - ST. VEIT a. d. SAVE

Einkauf von Birkenrundholz - Nakup brezovih hlodov

FUCHSE

MARDER

ILTISSE

UND ALLE

ROHFELLE

kauft

WIENER PELZWERKSTÄTTE

J. Veselý

KLAGENFURT, Flensburger Str. 2

**DAMEN- UND
HERREN- MODE
LEDERTASCHEN**

**Johann
Wendling
Krainburg**

Universale

Stroh- Filz-
hut und
Slumpen-

Erzeugung
für Damen
und Herren

Domschale

**Elektromotoren
Geräte**
BELEUCHTUNGSKÖRPER

Installationen von
F. Czernowsky
Elektromechaniker - Krainfurt

**Keramische
Industrie**

**K O S M A C
F R A N Z**
SPEZIALOFEN
ERZEUGUNG

MANNBURG

Geschenkartikel

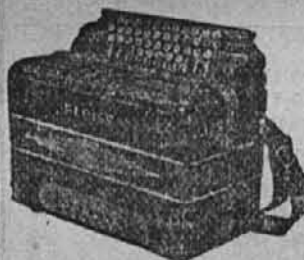
Herbst

Klagenfurt, Fleischmarkt 16

**FRANZ
BERLITSCH**
mechan. Werkstätte
ZWISCHENWASSERN

IZDELAVANJE
HARMONIK

JOS. FLEISS
ST. VEIT a. d. Save (Postno Izece)

Maschinenstrickerei

Der kom. Treuhänder
der Fa. F. NOVAK

Radmannsdorf

**Kaffeemittel
ESSIG · SENF**

FABRIK C. WENGER KLAGENFURT

Izdelovanje damskih
torbic in kovčegov -
Lederwaren

M. Šipic
Krainburg

LACKFABRIK

Ludwig Marx

AKTIENGESELLSCHAFT

DOMSCHALE

I. PORENTA
LEDERWAREN

ERMERN Nr. 16
POST BISCHOFSLAAK

Ruf

Südkärnten
bereitet sich auf die
Kontenrahmenpflicht
vor

Ruf-Organisation
hiiii

Prospekte u. Vertreterbesuch durch:

DR. C. GALLIN, KLAGENFURT PLATZGASSE 9. TEL. 11-36

Sirite
Karaw.-Bote

**„HASTREITER'S“
Kropf u. Basedow**
Kräuterkuren
haben seit 12 Jahren beste Heilerfolge aufzuweisen.
Verlangen Sie heute noch die Aufklärungsschrift:
„Der Kropf und die Basedow'sche Krankheit“
kostenlos und unverbindlich durch den Hersteller:
Friedr. Hastreiter Krattling b. München

TRIO SCHUHFABRIK
GES. M. B. H.

NEUMARKTL · SUDKÄRNTEN
DRAHTANSCHRIFT, TRIO NEUMARKTL / FERNSPRECHER NR. 20

Lichtspiele

Algemeine Filmverhand G.m.b.H. - Zweigstelle Veldes

ASSLING

10. I. um 15.30 und 18.30 Uhr
11. I. um 15.30 und 18.30 Uhr
12. I. um 18.30 Uhr
Oh! Diese Männer!

Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!

13. I. um 18.30 Uhr
14. I. um 18.30 Uhr
Heimweh

Für Jugendliche nicht zugelassen!

14. I. um 15.30 Uhr
15. I. um 15.30 Uhr
Jugendfilmvorstellung
Marschall Vorwärts

15. I. um 18.30 Uhr
16. I. um 18.30 Uhr
Ziel in den Wolken

Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!

DOMSCHALE

10. I. um 18.30 Uhr
11. I. um 18.30, 16 und 18.30 Uhr
Mutterliebe

Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!

14. I. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Lustige Filmstunde

14. I. um 18.30 Uhr
15. I. um 18.30 Uhr
Confetti

Für Jugendliche nicht zugelassen!

KRAINBURG

11. I. um 10.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Fröhliches Kunterbunt

9. bis 12. I.
Spähttrupp Hallgarten
Für Jugendliche zugelassen!

13. bis 15. I.
Confetti

Für Jugendliche nicht zugelassen!
Vorstellungsbeginn: Täglich 18.30 Uhr,
Sonntags außerdem um 13.30 und 16 Uhr

LA AK

10. I. um 19 Uhr
11. I. um 13.30, 16 und 19 Uhr
Der Edelweißkönig
Für Jugendliche zugelassen!

14. I. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Wundervolle Märchenwelt

13. I. um 19 Uhr
14. I. um 19 Uhr
15. I. um 19 Uhr

Ein Mann auf Abwegen
Für Jugendliche nicht zugelassen!

LITTAI

10. I. um 19 Uhr
11. I. um 16 und 19 Uhr
Die schwedische Nachtigall
Für Jugendliche nicht zugelassen!

14. I. um 15 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Hänsel und Gretel

14. I. um 19 Uhr
15. I. um 19 Uhr
Der Weg zu Isabell
Für Jugendliche nicht zugelassen!

NEUMARKT

10. I. um 15.30 und 18.30 Uhr
11. I. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
12. I. um 18.30 Uhr
13. I. um 18.30 Uhr
Mutterliebe

Für Jugendl. unter 14 Jahren nicht zugelassen!

14. I. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Lustige Filmstunde

14. bis 16. I. um 18.30 Uhr
Der Stündenbock
Für Jugendliche zugelassen!

MISSDORF

11. I. um 20 Uhr
12. I. um 15, 17.30 und 20 Uhr
Die schwedische Nachtigall
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SAIRACH

10. I. um 18.30 Uhr
11. I. um 15.30 und 18.30 Uhr
Auf Wiedersehen, Franziska!
Für Jugendliche nicht zugelassen!

STEIN

10. I. um 18.30 Uhr
11. I. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
12. I. um 18.30 Uhr
Spähttrupp Hallgarten

Für Jugendliche zugelassen!

14. I. um 15 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Hänsel und Gretel

14. I. um 18.30 Uhr
15. I. um 18.30 Uhr
Die letzte Runde
Für Jugendliche nicht zugelassen!

ST. VEIT

10. bis 13. I.
Die Geyrwally
Für Jugendliche nicht zugelassen!

14. I. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Die weiße Hölle von Piz-Palti

14. bis 16. I.
Das himmelblaue Abendkleid
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Vorstellungsbeginn: Täglich 18.30 Uhr,
Sonntags außerdem um 13.30 und 16 Uhr

VELDES

10. I. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Schneeweißchen und Rosenrot

10. I. um 18.30 Uhr
11. I. um 13.30, 15.30 und 18.30 Uhr
Der Weg ins Freie
Für Jugendliche nicht zugelassen!

14. I. um 18.30 Uhr
15. I. um 18.30 Uhr
Die barmherzige Lüge
Für Jugendliche nicht zugelassen!

WART

9. I. um 18.30 Uhr
10. I. um 18.30 Uhr
Karthagos Fall
Für Jugendliche zugelassen!

10. I. um 16 Uhr
Jugendfilmvorstellung
Der Jäger aus der Kurpfalz

11. I. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
12. I. um 18.30 Uhr
Hallo! Janine!
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Trgovski pomočnik šoli služ-
be. Nastopi takoj. Vajen v
vseh panogah mešane stro-
ke. Serak Matija, Tschem-
schenik, Post. Gallenegg-
Islack.

ANTRACEN
in nalive IDES
črnilo.

„IDES“
Chemische Erzeugnisse
KRAINBURG

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem, ki ste spremili
našega soproga in očeta k večnemu po-
čitku.

Rakowitz, 30. XII. 1941.

Zalujoča rodbina

Indihar

Izvršilne določbe o izdaji in obračunu vrednostnih izkazov vojne zimske pomoči nemškega naroda 1941/42

A. Izdaja.

V svrhu oskrbe pomoči potrebnih iz okroga Kärnten bodo tudi v tej zimski
pomoči (WHW) izdani tekoče numerirani vrednostni izkazi v vrednosti RM —.50,
RM 1.— in RM 5.—.

Vrednostni izkazi so napravljeni na barvnem papirju z vodenim znamenjem
in morajo biti pred izdajo opremljeni na hrbtu s pečatnikom pristojnega služ-
benega mesta WHW. Razen tega je vrednostni izkaz le takrat veljaven, ako ima
na hrbtu lastnoročni podpis in naslov (kraj in ulico) oskrbovanega.
Vrednostne izkaze sprejemajo do

31. marca 1942. leta

vse posamične trgovine kot plačilo. Ti vrednostni izkazi dajejo pravico plačevati
živila, obleko, gorivo, najemnino, plin in električni tok. Razlika se ne sme
povračati v gotovini.

Vsaka zloupotreba vrednostnih izkazov se kaznuje po kazenskem zakonu.

B. Obračun.

Imetelji trgovine morajo vrednostne izkaze, ki so jih prevzeli kot plačilo,
na hrbtu opremiti s svojim pečatnikom tvrdke ali lastnoročnim podpisom.

Prodajalne ne smejo prevzeti kot plačilo nobenih vrednostnih izkazov,

ki jih oskrbovani niso lastnoročno podpisali;

ki nimajo pečatnika službenega mesta WHW;

ki jih predložijo oskrbovani po 31. marcu 1942.

Protivrednost vrednostnih izkazov se bo povračala tekoče od dneva izdaje
do 30. aprila 1942. leta pri vseh plačilnih mestih kreditnih zavodov, zapadenih
v državni skupini »banke« (bank, žiro-central, hranilnic, žiro-blagajn, obrtnih
in kmetijskih kreditnih zadrug). Po 30. aprilu 1942 ne smejo plačilna mesta
sprejeti nobenih vrednostnih izkazov več.

Vrednostni izkazi se morajo ob izplačilu zaviti v svežnje po 100 komadov.

Plačilna mesta ne smejo pobirati nobenih pristojbin za izplačilo vrednostnih
izkazov.

Plačilna mesta razvrednotijo izplačane vrednostne izkaze s tem, da jim
odrežejo desni zgornji kot, in jih potem hranijo do nadaljnjega. Prijaviti morajo
tekoče, najdalje pa do 15. maja 1942 centralnim mestom kreditnih zavodov
število in znesek v hrambo prevzetih vrednostnih izkazov. Navedena centralna
mesta pa morajo tekoče, najkasneje pa do 31. maja 1942 v pismu v dveh izvodih
prijaviti državnemu poverjeniku za zimsko pomoč nemškega naroda, Berlin,
SO 36, Maybachufer 48 bis 51, število in znesek od njihovih plačilnih mest ali
od njih samih v hrambo prevzetih vrednostnih izkazov — in to ločeno po
vrednostnih izkazih za RM —.50, RM 1.— in RM 5.0 — in zahtevati preodkaz
protivrednosti. Znesek jim bo nemudoma nakazan na konto, ki ga navedejo
v pismu.

Poverjenik okroga za vojno zimsko pomoč:
podp. Hauser.

Spielwaren

Kinderwagen

Kinderbetten

GRÜNER
Klagenfurt, Bahnhofstr.

LEDERWARENERZEUGUNG

P. KAISER

TASCHNEREI

LA AK, Ermern 27

MODNA in GALANTERIJSKA TRGOVINA

A. Adamitsch

KRAINBURG

ERMAN & ARHAR

MÖBELTISCHLEREI
ST. VEIT/SAVE

FERNRUF:
ST. VEIT Nr. 716

Kreissparkasse Krainburg

Centrala Krainburg — Glavna podružnica Laak

Prevzamemo vloge na vložne knjižice in na tekoči račun.

Vse hranilne vloge so popolnoma varne, ker jamčijo zanje vse občine
okrožja Krainburg.

Naš »Spargiroverkehr« (brazgotovinski plačilni promet hranilnic) nam omo-
goča izvedbo vseh nakazil, in sicer na najhitrejši in najcenejši način.

Dovoljujemo posojila proti vknjižbi na posestva na prvem mestu in na
menice.

Pri sklepanju pogodb glede varčevanja za zidavo lastnih stanovanjskih hiš
dajemo informacije in sprejemamo vplačila.

Za nasvet in za izvršitev vseh denarnih poslov smo vedno z veseljem na
razpolago.